

Stichting tegen kindermisbruik trekt aan de noodrem ‘Geen minimumstraf dader en geen opvang seksueel misbruikt kind’

ORANJESTAD — Een kinderverkrachter wordt op Aruba nauwelijks gestraft en een minderjarig slachtoffer wordt aan haar of zijn lot overgelaten. Dat zegt Lisette Gomes van stichting Stop Abuso Sexual di Mucha in een noodkreet aan de media.

door onze verslaggever
Linda Reijnders

“Na jaren praten en niet doen is er nog steeds geen minimumstraf voor daders van zedenmisdrijven met kinderen. Bovendien zit de hulpverlening voor het kind door bureaucratie muurvast”, vertelt Gomes aan *Amigoe*. Advocaat Carl Bryan Coffie bevestigt dat in het nieuwe wetboek van strafrecht, dat begin dit jaar in werking ging, geen minimumstraf is opgenomen.

“Ik trek aan de noodrem omdat de feiten zo liggen dat een verkrachter van kinderen hier gewoonweg nauwelijks gestraft wordt en een minderjarig slachtoffer aan haar of zijn lot wordt overgelaten. Hulpverlening aan seksueel misbruikte kinderen staat stil. Het blijft overal hangen. Professionals, waar zijn jullie en waarom doen jullie niks?” vraagt Gomes zich af. Ze legt uit waarom zij naar de media stapte met een noodoproep. “In 2010 hebben wij een petitie gestuurd naar de Staten om de straffen voor daders van seksueel misbruik met kinderen aan een minimum

te verbinden. Er is toen een maand later een commissie opgericht die onderzoek zou gaan doen. Tot op heden is er niets gebeurd en in het nieuwe wetboek is niets veranderd. Dit onderwerp heeft gewoon geen aandacht.”

Wel maximum, geen minimumstraf

Coffie van advocatenkantoor Gomez & Bikker legt uit dat er geen minimumstraffen zijn opgenomen in het wetboek, maar wel maximumstraffen. “Voor een zedenmisdrijf van kinderen onder de twaalf jaar is de maximum op te leggen straf twaalf jaar, voor kinderen tussen twaalf en zestien jaar kun je tot hoogstens acht jaar veroordeeld worden.” Het idee erachter is, zo denkt de advocaat, dat een rechter wellicht alternatieve straffen zou willen opleggen zoals een taakstraf in plaats van een kindermisbruiker bij hardere criminelen te plaatsen. “Een ander feit is dat de gevangenis gewoonweg volzit. En dan kun je een strengere straf willen, maar er is geen plek.” *Amigoe* schreef in 2011 al dat de ministers een debat voerden over preventie van seksueel

misbruik. Justitie-minister Dowers zei destijds dat ‘de invoering van een minimumstraf nog verder moet worden bestudeerd en dat deze dan over de hele linie moeten worden ingevoerd in plaats van alleen voor één misdrijf’. “Straffen kunnen ook best worden verhoogd, indien deze binnen proportie met straffen voor andere misdrijven blijven.”

Misbruik binnenshuis

Volgens Gomes zitten wij met een groot probleem, want het seksueel misbruik van kinderen neemt toe op Aruba. “Wij krijgen per week minstens drie gevallen binnen. De meeste kinderen zijn beneden de tien jaar en het misbruik vindt merendeels plaats binnenshuis. Dat betekent door eigen familie, stiefouder, vrienden.”

In november 2012 bracht een situatie-analyse door Unicef Nederland, die is uitgevoerd in Aruba december 2011, de conclusie dat kinderen op Aruba nog onvoldoende beschermd worden tegen mishandeling en misbruik. In het boek ‘Boa: Aruba in de wurggreep’ doet kindersychiater Rita Zecher ook een boekje open over seksueel misbruikte kinderen toen zij hier jaren geleden werkzaam was.

Vervolg op pagina 3

Amigoe vaste gast bij KLM

Foto: Marlies van Zeland

ORANJESTAD — Passagiers op vluchten van luchtvaartmaatschappij KLM naar Nederland kunnen voortaan in de VIP-lounge van de maatschappij een *Amigoe* lezen. Sinds gisteren wordt deze krant daar bezorgd. Op de foto overhandigt *Amigoe*-medewerker Tiziana la Torre het eerste exemplaar aan KLM-grondpersoneel op luchthaven Reina Beatrix. *Amigoe* heeft daarmee een primeur te pakken. Het is namelijk de eerste lokale krant die haar weg naar de VIP-lounge heeft gevonden. KLM vliegt vijf keer per week tussen Aruba en Schiphol. Reizigers kunnen nu voor vertrek de krant lezen. *Amigoe*-directeur Sigrid Hammelburg: “De krant komt vanuit de drukker meteen naar het vliegveld. Het nieuws is dus vers van de pers. We zijn erg verheugd en kijken uit naar de samenwerking met KLM.” *Amigoe* feliciteert KLM bovendien met haar 80-jarig jubileum.

Verklaring

In het artikel ‘Opnieuw geweld na tweede demonstratie tegen verhoging stroom-

tarief’ dat gisteren op de voorpagina stond, is helaas wat misgegaan. Door een op-

maaktechnische fout zijn bepaalde zinnen weggefallen. Onze excuses daarvoor. Het

volledige artikel is vandaag daarom op pagina 5 alsnog te lezen.

Eerste week oefening ‘Tres Kolos’ zit er bijna op

Foto: Defensie Caribisch Gebied

WILLEMSTAD — Teams van het Korps Mariniers, de landmachtcompagnie gestationeerd op Curaçao en Franse militairen uit Martinique en Frans Guyana zijn de afgelopen week behoorlijk uitgedaagd.

Maar liefst 400 militairen zijn bezig met de internationale oefening Tres Kolos op Curaçao, die in totaal twee weken zal duren. Ze hebben elkaar in de eerste week bestreden in diverse militaire vaardigheden zoals schieten, het verzorgen van gewonden in onherbergzaam gebied en landen op het strand. Daarnaast moesten ze fysiek aan de bak en zijn ze de Tafelberg opgerend om daar vervolgens

via een tokkelbaan van af te dalen. Ze hebben de Fort Nassau-berg bedwongen en hebben diverse peddelraces uitgevoerd, zowel op het Schotegat als op het schietterrein Wacawa. Komende week is de kans kleiner om de militairen tegen te komen omdat ze dan in een tactische fase zitten. Ze moeten hun vaardigheden dan in praktijk brengen en op tactische wijze vijanden naderen, gijzelaars bevrijden en

landingen uitvoeren. Internationaal oefenen en samenwerken is een van de speerpunten van de Commandant Zeemacht in het Caribisch Gebied. De Franse militairen, die in grote getale zijn gelegerd op de Franse eilanden

ten noordoosten van Curaçao, zijn belangrijke partners van Nederland. Zij treden samen op in het Caribisch gebied in anti-drugsoperaties maar ook staan ze samen klaar om noodhulp te verlenen na een eventuele natuurramp.

Venezolaans parlementslid vermoord

CARACAS — Een parlementslid van de regerende socialistische partij in Venezuela is woensdagnacht vermoord. Robert Serra en zijn partner Maria Herrera werden doodgeschoten aangetroffen in hun huis. Dat meldt *La Chispa* op basis van informatie van de BBC. De minister van Informatie, Justitie en Vre-

de, Miguel Rodriguez Torres, spreekt van een brute moord en geeft aan dat het motief nog niet bekend is. Rodriguez Torres riep op tot kalmte en verzekerde er dat een grondig onderzoek zal plaatsvinden.

President Nicolás Maduro schreef dat de moord op Serra immense pijn veroor-

zaakt. Serra was het jongste parlementslid en werd beschouwd als een veelbelovende jonge leider. De moord komt tien dagen nadat Maduro aankondigde dat hij een plan om burgers te ontwapenen gaat uitbreiden. Volgens cijfers van de VN heeft Venezuela het hoogste moordcijfer in vredesgebied na Honduras.

VVD vraagt extra aandacht voor haven St. Maarten

DEN HAAG — De VVD vraagt minister Ronald Plasterk om extra alert te zijn op activiteiten van de Harbour Group of Companies van St. Maarten. Aanleiding is een bericht in *The Daily Herald* dat Toerisme-minister Ted Richardson heeft besloten om extra casinovergunningen te verstrekken.

Zowel het havenbedrijf als het vliegveld heeft een verzoek voor een vergunning ingediend terwijl er eigenlijk sprake is van een moratorium. VVD-Tweede Kamerlid André Bosman heeft met name grote twijfels over de intenties van het havenbedrijf, zeker in het licht van het integri-

teitsrapport van PricewaterhouseCoopers. “Deelt de minister onze indruk dat het hierbij gaat om een mogelijke poging van de Harbour Group of Companies tot het witwassen van geld via het casino? (...) Beamt u de conclusies uit het integrityrapport van PwC dat overheidsbedrijven, waaron-

der de Harbour Group of Companies, lak hebben aan regels omtrent integriteit en transparantie?”, aldus Bosman. De VVD'er merkt ook op dat St. Maarten eigenlijk nooit in aanmerking kan komen voor een lening, zolang er geen zicht is op de geldstromen binnen overheidsbedrijven. In zijn brief aan minister Plasterk herhaalt hij de suggestie die hij ook al afgelopen woensdag deed, namelijk dat de situatie ernstig genoeg is voor een aanwijzing.

Fundacion pa Hende Muhe den Dificultad

Bel: 583 5400 – Primavera 1-B
Ma –Vr 8 am – 5 pm

STOP
Huiselijk geweld!

the plaza CAFE

*De sfeer zit er goed in!!
Komt u ook voor een dansje vanavond?*

Geopend de gehele week
van 8.00 am - 01.00 am
Tel. 583-8826

PROMASTER

Het stoomreinigen
van vloerbedekking,
tapijten, matrassen,
bankstellen etc etc.
Bel maar gerust.
Tel: 582-03-83
Dhr. Maduro

**MEUBEL
SALE -/- 20%**

Vrijdag 3 Oktober
Zaterdag 4 Oktober
Zondag 5 Oktober
Van 9 am - 1 pm
Antiques shops
Rococo Plaza rd 4'
Info cellph 741-5640

**Visit
our website**
AMIGOE.COM

ARUBA WINE & DINE

**For one of our restaurants, we are looking for
FOOD & BEVERAGE MANAGER**

QUALIFICATIONS:
*Must have knowledge of food & beverage products
*Previous experience is a must
*Must have Typing skills, Word, Excel, Outlook
*Able to work independently
*Ability to work under pressure, prioritizes tasks, and meets deadlines
*Must be able to check cost control reports
*Candidate must be aware of Management functions and have the ability to communicate with all levels of personnel
*Excellent organizational skills
*Must possess effective oral and written communication skills in Dutch or English
*Must be able to work flexible hours including evenings, weekends and holidays
*Team player

If you feel you are the candidate for this job, please submit
your cover letter and resume at hr@arubawineanddine.com

THE CINEMAS
thecinemas.aw Valid till October 8

AT RENAISSANCE	AT PASEO HERENCIA
THE MAZE RUNNER daily: 5:45 8:30 matinee: 12:30 3:00 late show: 11:30 PG-13	THE MAZE RUNNER daily: 6:00 9:00 matinee: 2:45 late show: 11:45 PG-13
THE EQUALIZER daily: 4:45 8:00 9:15 matinee: 1:30 late show: 11:15 PG-13	THE EQUALIZER daily: 5:30 7:30 8:30 10:30 matinee: 2:30 late show: 11:30 PG-13
THE BOXTROLLS 2D daily: 4:15 6:45 matinee: 1:30 PG	THE BOXTROLLS 2D daily: 4:30 7:15 matinee: 2:00 PG
THE BOXTROLLS 3D daily: 5:00 7:30 matinee: 12:15 2:30 PG	THE BOXTROLLS 3D daily: 4:45 7:00 matinee: 2:15 PG
THIS IS WHERE I LEAVE YOU daily: 6:00 8:45 matinee: 12:30 3:00 PG-13	THIS IS WHERE I LEAVE YOU daily: 6:30 9:15 matinee: 3:15 PG-13
LET'S BE COPS daily: 9:00 late show: 11:30 PG-13	LET'S BE COPS daily: 9:15 late show: 11:45 PG-13
THE NOVEMBER MAN daily: 11:15 PG-13	THE NOVEMBER MAN daily: 9:30 PG-13 late show: 12:00 PG-13
DOLPHIN TALE 2 daily: 4:00 6:30 matinee: 1:15 PG	DOLPHIN TALE 2 daily: 5:00 late show: 2:30 PG
NO GOOD DEED daily: 9:45 late show: 12:00 PG-13	

MATINEE: REN: FRI-WED | PASEO: SAT & SUN | LATE SHOW: FRIDAY & SATURDAY

**VLOOIENMARKT
ROCOCO PLAZA
ZONDAG 5 OKTOBR
ANTIETKAZEN**

Dagelijks open 9 - 5
Op Vlooiemarkt 9 - 1
www.antiquesaruba.com
Follow us on FACEBOOK
Bel voor info: 741-5640

Fundacion pa Hende Muhe den Dificultad

Bel: 583 5400 - Primavera 1-B
Ma - Vr 8 am - 5 pm

**STOP
Huiselijk geweld!**

Turtug Aruba

(sporen van) een zeeschildpad gezien?

Bel **TURTLE HOTLINE : 592 93 93**

Fundacion Arubano di Esnan Visualmente Incapacita

Primavera 233, Aruba Tel.(297)582-5222/ 582-5051, fax (297)582-0306
e-mail: favi@setarnet.aw website: <http://www.favi.org>

Stichting Protestants Christelijk Onderwijs Aruba
Sabana Blanco 68-A, Wayaca, Aruba
tel: 582 - 0288 e-mail: spcoa@setarnet.aw

Inschrijving voor de Mon Plaisir Kleuterschool
voor het schooljaar 2015-2016, ten kantore van de Stichting

Maandag 13 oktober en maandag 20 oktober 2014
van 08:00 tot 18:00 uur

Gelieve mee te brengen:

1. kopie AZV-kaart van het kind
2. recent bewijs inschrijving bevolking (van het kind; niet ouder dan 2 maanden);
3. kopie doopbewijs van het kind en/of ouders
4. kopie trouwboekje/voogdijverklaring

Zonder bovengenoemde documenten kunnen wij uw kind **niet** inschrijven.

Vanwege geringe plaatsingsmogelijkheden adviseren wij alle ouders/verzorgers om ook bij andere scholen/schoolbesturen in te schrijven!

Ten behoeve van onze klant een gerenommeerd advocatenkantoor is Deloitte Dutch Caribbean op zoek naar kandidaten voor de functie van:

Advocaat-Medewerker

De functie
Als Advocaat-Medewerker onderhoudt u contacten met lokale, regionale en internationale cliënten. U verricht juridisch onderzoek, u geeft juridisch advies, u behartigt belangen van cliënten en u voert procedures in civiele en administratiefrechtelijke zaken. Hiernaast levert u een bijdrage aan de groei van de praktijk.

Uw profiel
U heeft uw advocaatstage succesvol afgerond en maximaal 2 jaar ervaring als advocaat-medewerker, u bent ambitieus, u heeft oog voor kwaliteit en u bent juridisch-inhoudelijk scherp. Verder beschikt u over uitstekende analytische, probleemoplossende en adviesvaardigheden. U bent een team-player, commercieel ingesteld, hands-on, flexibel en stressbestendig. U beheerst de Nederlandse en Engelse taal uitstekend, zowel in woord als in geschrift. Beheersing van Papiamentu en Spaans is een pré.

Het aanbod
Onze klant biedt een uitdagende functie in een fijne en professionele werkomgeving, een open prettige werksteer, aandacht en ruimte voor specialisatie en persoonlijke ontwikkeling, carrièreperspectieven, vakinhoudelijk interessante opdrachten en uitstekende arbeidsvoorwaarden.

Procedure
Voor nadere informatie over de organisatie en/of de functie kunt u contact opnemen met mevr. Esther Baaij, Manager Human Capital Consultancy, Training & Assessments bij Deloitte Dutch Caribbean op tel: (+297) 582 6235 of (+297) 592 0831. U kunt uw sollicitatiebrief en CV vóór 23 oktober a.s. e-mailen naar hcm@deloitte.com. U ontvangt binnen 2 dagen een ontvangstbevestiging. Een assessment kan deel uitmaken van de selectieprocedure. Uw sollicitatie wordt vertrouwelijk behandeld.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee its network of member firms and their related entities. DTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about for a more detailed description of the legal structure of DTL and its member firms. © 2014. For information, contact Deloitte Dutch Caribbean.

Deloitte.

FRESH
104.3
DE HOORT HET VERSCHIL

Marc's Muziek Café
(Ma t/m Za: 12 - 3pm)
Marc de Roo

Voor contact:
Studio: (297) 583 2121
Kantoor: (297) 583 2220
Sales: (297) 593 0705
Email: info@fresharuba.com
[facebook.com/fresharuba](https://www.facebook.com/fresharuba)

VACATUREMELDING

Verzelfstandiging van de luchtverkeersbeveiliging, die sinds de oprichting van de Directie Luchtvaart Aruba (DLA) in 1986 wordt verzorgd, is al lange tijd een wens van de Arubaanse Regering. De belangrijkste doelstelling hierbij is om het toezicht en de uitvoering m.b.t. de luchtverkeersbeveiliging van elkaar te scheiden.

Begin 2014 heeft de minister belast met luchtvaart besloten met ingang van 1 november 2014 een nieuwe overheidsentiteit genaamd Air Navigation Services Aruba N.V. (ANSA N.V.) op te richten. Deze rechtspersoon zal verantwoordelijk zijn voor het bieden van luchtverkeersbeveiliging op Aruba.

Gelet op het bovenstaande bestaan er vacatures voor de volgende functies:

- Management Assistant (1 Fte)
- Administrative Assistant (1 Fte)
- Financial Controller (1 Fte)
- Human Resources Officer (1 Fte)
- Safety & Quality Officer (1 Fte)
- Manager Air Traffic Control (1 Fte)
- ATC Supervisor (7 Fte's)
- Air Traffic Controller (21 Fte's)
- Manager Aeronautical Affairs (1 Fte)
- Aeronautical Information Officer (13 Fte's)
- Manager Communication Navigation Surveillance/Air Traffic Management Systems (1 Fte)
- CNS/ATM Technician (5 Fte's)

Nadere informatie:
Voor nadere informatie betreffende de functievereisten kan de website van de overheid worden geraadpleegd: www.gobierno.aw of www.overheid.aw.

Schriftelijke reacties:
Schriftelijke reacties dienen uiterlijk vrijdag 10 oktober 2014 te worden ontvangen en dienen gericht te worden aan: de Directie Luchtvaart Aruba, Sabana Berde 73-B, ter attentie van de Selectiecommissie ANSA N.V. Tevens wordt verzocht om de sollicitatie vergezeld te laten gaan van een curriculum vitae, een recente pasfoto en fotokopieën van behaalde diploma's.

‘Problemen EPI liggen niet aan interne miscommunicatie’

ORANJESTAD — “Colegio EPI is een grote organisatie en niet alles gaat perfect, maar in dit geval ligt het communicatieprobleem juist buiten het EPI.” Dat zegt EPI-directeur Undina Harms in een brief aan de media. “De interne communicatie ging goed, maar *follow-ups* van Dienst Publieke Scholen (DPS) en het bureau van de minister lieten op zich wachten.”

In de brief reageert de algemeen directeur op de omstandigheden waarom leerkrachten van de studierichting Salubridad & Servicio (gezondheidszorg) hun werkzaamheden vorige week neerlegden. Ze grijpt onder andere terug op de briefwisseling die tussen betrokken partijen heeft plaatsgevonden. Hierin werd gevraagd om een spoedvergadering om te praten over de omgang met twee collega's, de service aan studenten, de kwaliteit van het onderwijs en de continuïteit van de organisatie. Volgens Harms heeft het bureau van de minister van Onderwijs niet binnen de afgesproken termijn gereageerd. Dit in tegenstelling tot de wat Onderwijsminister Michelle Hooyboer-Winklaar (AVP) zegt. Zij liet vorige week weten

dat de problemen zijn ontstaan door miscommunicatie tussen de docenten en de schooldirectie.

Persoonlijke aanval
“Het valt te betreuren dat een actie van docenten, bedoeld ter verbetering van

het onderwijs op EPI, is uitgelopen in persoonlijke aanvallen en beschuldigingen tegenover de Directie en de unit-managers van Colegio EPI”, aldus de directeur. Daarnaast gaat ze in op de financiële situatie van de school. In de me-

dia zou gemeld zijn dat de school jaarlijks 22 miljoen florin ontvangt vanuit de overheid. Het grootste gedeelte, bijna 95 procent, komt ten goede aan personeelskosten. Het overige geld is bedoeld voor de post ‘Goederen en Diensten’. Dit

geld wordt onder andere besteed aan lesmateriaal. Op deze kostenpost is afgelopen jaar een half miljoen florin bezuinigd. “Dit terwijl de posten van groot belang zijn voor de school”, aldus Harms. Ook diverse praktijklokalen zijn vol-

Verdachte ontkent: ‘De meisjes waren waarschijnlijk verliefd op me.’

3 jaar cel geëist voor kindermisbruiker

ORANJESTAD — Drie jaar celstraf voor het jarenlang seksueel misbruiken van twee minderjarige zusjes, toen drie en tien jaar oud. Dat eiste de officier van justitie gisteren tegen de 55-jarige C.E.T.V., de voormalige buurman van de meisjes. Volgens de buurman zelf berust alles op een leugen. De reden dat de jonge vrouwen liegen is volgens hem omdat ‘ze destijds waarschijnlijk verliefd op me waren’. De rechter doet op 23 oktober uitspraak.

door onze verslaggever
Jackeliene Geeve

In de periode tussen 2004 en 2012 zou buurman V. zich meerdere malen hebben vergrepen aan de in 1994 geboren K. en de in 2001 geboren F. De meisjes werden gelokt door de man die in het appartementencomplex van hun oma woonde. Eerst worden zij naar eigen zeggen onzedelijk betast in de wandelgangen tussen de appartementen, later worden zij meegenomen naar zijn appartement waar zij worden gedwongen tot het plegen van seksuele handelingen en het kijken naar pornofilms. In 2010 verhuist de buurman samen met zijn vrouw naar een andere woning. Maar hij blijft de zusjes, zo zeggen ze, lastig vallen door met zijn auto veelvuldig langs hun huis en school te rijden. Dit laatste wordt bevestigd door leerkrachten en een buurmeisje. Deze verklaringen zijn echter, samen met de verklaringen van de twee meisjes, het enige bewijsmateriaal dat de officier van justitie in handen heeft tegen de verdachte buurman. Het oudste zusje, K., deed pas in 2012 aangifte.

Bedrijfsongeval

Een frappant, en bovendien steeds terugkomend, feit in deze zaak is dat de buurman in 2003 betrokken raakte bij een zeer ernstig bedrijfsongeval waarbij hij zodanig gewond raakte dat hij in kritieke toestand in het ziekenhuis belandde. Met onder andere gebroken ribben, arm, sleutelbeen en oogkas, was hij lang bedlegerig. Ook was zijn long geperforeerd en liep hij letsel op aan zijn testikels. Artsen verklaarden hem 80 procent arbeidsongeschikt. Hij had maandenlang nazorg nodig en V. was naar eigen zeggen seksueel disfunctioneel geworden. “Ik kon niet meer vrijen met mijn vrouw.” Maar van enig seksueel disfunctioneren hebben de twee slachtoffers niets gemerkt, zeggen zij in hun verklaring. “Na het ongeluk is onze buurman zich anders gaan gedragen”, vertelt K. “Hij overwon mij met zijn beleefdheid en

gaf mij snoepjes. Eerst gaf hij ze zomaar, daarna begon hij eisen te stellen.” Ze vertelt hoe de buurman samen met haar en haar zusje porno wilde kijken en hoe zij vervolgens op zijn bed moesten gaan liggen. Ze moest zijn penis betasten met haar handen en met haar mond. Als het kind haar hand wegtrok, duwde hij haar terug. “Het was nooit genoeg”, zegt K. Naast dat zij haar buurman moest bevredigen, betastte de buurman ook het meisje. Zo probeerde hij zowel met zijn vingers als met zijn geslachtsdeel bij haar binnen te dringen. Ook vertelt ze dat ze eens naar haar moeder is gestapt en haar in vertrouwen wilde nemen. “Maar mijn moeder zei dat ik me niet zo druk moest maken, dat het vanzelf wel weer over zou gaan.” Ook aan een buurmeisje deed K. haar verhaal. Dit buurmeisje heeft dit bevestigd aan de politie.

Zelfmoord

De inmiddels 20-jarige K. en haar 13-jarige zusje F. groeien niet bepaald op in een stabiele thuissituatie, blijkt tijdens de zitting. Haar vader zou zelfmoord hebben gepleegd en ook hun broer zou een poging daartoe hebben gedaan. Daarbij wonen de kinderen bij hun oma, maar worden zij soms ook naar hun tante gestuurd voor onderdak. De rol van de moeder in hun opvoeding is onduidelijk. K. is onder behandeling bij een psychiater. Ook zij heeft twee keer een poging gedaan zichzelf van het leven te beroven. K. is als enig slachtoffer aanwezig in de rechtbank. Het is een flinke meid en lichamelijk stevig gebouwd. Wanneer intieme details worden besproken krimpt ze een beetje ineen. Soms is ze het niet eens met een verklaring van de verdachte en protesteert ze zachtjes.

Weinig bewijs

De officier van justitie benoemt in zijn eis de moeilijkgheidsgraad van een zedenzaak en dan met name de bewijzvergaring. Er zijn in deze zaak geen forensische bewijzen en geen getuigen. Omdat

dit vaak zo is in zedenzaken, neemt het de rechter in dergelijk zaken genoeg met minimaal bewijsmateriaal om tot een veroordeling te komen. In dit geval moet worden volstaan met de verklaringen van de slachtoffers en ondersteunend bewijs in de vorm van verklaringen van derden die de verhalen van de slachtoffers bevestigen, dan wel betrouwbaar maken. Kanttekening is dat een relatief groot deel van het aantal aangiften van zedendelicten, naar schatting zo’n 30 tot 40 procent, gebaseerd is op valse verklaringen. De officier benoemt zijn worsteling als gevolg van relatief weinig bewijs, maar hij zegt ook dat de openbare behandeling van de zaak, waarin de houding en de mentaliteit van de verdachte duidelijk naar voren kwam, hem toch overtuigd heeft van de schuld van de verdachte. Zo heeft V. volgens de officier duidelijk en onomstotelijk gelogen in zijn antwoord op de vraag of de meisjes wel eens in zijn appartement kwamen. Hij ontkende het maar hij wordt hierin door alle getuigen tegengesproken. Ook zegt hij de meisjes niet te hebben achtervolgd in zijn auto, terwijl zowel klasgenoten, een buurmeisje en een leerkracht dit wel degelijk te hebben gezien.

Grote pakkans

Hoe kan iemand die zo’n zwaar bedrijfsongeval heeft overleefd, nog kamp met veel lichamelijke problemen en bovendien seksueel niet meer functioneert zich nu vergripen aan kinderen? Dat vraagt Glendeline Croes, de advocaat van V., zich af in haar pleidooi. “Het rijmt niet met elkaar.” Bovendien was zijn pakkans op een dichtgebouwd complex waar altijd de ramen openstaan en bovendien familieleden van de meisjes wonen, enorm groot. Als hij de meisjes daadwerkelijk zou hebben lastiggevalen, moet iemand dat gemerkt hebben. Zeer ongeloofwaardig en onwaarschijnlijk, denkt zijn advocaat. Zij sluit niet uit dat de meisjes inderdaad onzedelijk zijn betast, maar sluit wel uit dat dit door V. is gebeurd. “K. heeft aangegeven al vanaf haar tiende seksueel actief te zijn.” Wellicht projecteert ze wat zij door toedoen van iemand anders heeft meegemaakt op haar buurman, aldus de advocaat. Zij vraagt om vrij-spraak van haar cliënt.

Henk Brons nieuwe vertegenwoordiger VNO

ORANJESTAD — Henk Brons (57) wordt de nieuwe vertegenwoordiger van Nederland in Aruba, Curaçao en Sint Maarten. Minister Ronald Plasterk heeft Brons benoemd tot vertegenwoordiger voor de eilanden. De benoeming gaat in op 1 januari 2015. Brons begon zijn carrière in de journalistiek, maar stapte later over naar de rijksoverheid waar hij verschillende functies had in de overheidscommunicatie, onder andere als directeur Voorlichting bij het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Momenteel is hij werkzaam als directeur-generaal Rijksvoorlichtingsdienst bij het ministerie van Algemene Zaken. In zijn nieuwe functie als vertegenwoordiger van Nederland in het Caribische gebied neemt Brons het stokje over van Gerard van der Wulp. Van der Wulp gaat namelijk begin volgend jaar met pensioen.

‘Geen minimumstraf dader en geen opvang seksueel misbruikt kind’

Vervolg van pagina 1

Lisette Gomes vertelt dat zij bezig is met een advocaat om een wetsvoorstel op te stellen en in te dienen. “Graag zou ik ook met de minister om tafel gaan. Er wordt al jaren gepraat en niets gedaan. Het is ongelooflijk dat kinderen die elke dag een hel doorstaan wegens stokkende bureaucratie, niet uit hun situatie worden gehaald. En dat daders wegvaren met te lichte straffen, als ze al een straf krijgen.” Voor de hulpverlening is de oplossing een duidelijk protocol, meent zij. “Wat je nu moet doen als ouder of verzorger wanneer je merkt dat je kind misbruikt wordt, is een grote vraag. Ik heb het persoonlijk ervaren. Je gaat van het kastje naar de muur.”

Geen plek voor het kind

Ook Sharlene Starke, heeft aan den lijve bevonden hoe het systeem faalt bij de hulp en opvang van seksueel misbruikte kinderen. “Ik heb in 2009 vier kinderen opgevangen van acht maanden, drie jaar, elf en dertien jaar. De oudste meisjes zaten bij mij in de klas en moesten vaak thuis op de jongste zusjes passen. De moeder was drugsverslaafd en de stiefvader misbruikte alle vier de meisjes. Van de baby tot de oudste, ze zijn allemaal verkracht.” Starke kon het

niet aanzien en wilde helpen, maar waar zij ook aanklopte, er kwam geen actie. “Het geval was al bij Bureau Sostene (Bureau Meldpunt, red) bekend, maar die drongen tevergeefs bij de Voogdijraad aan op actie. Ook de Jeugd- en Zedenpolitie kon naar eigen zeggen niks doen. “Toen ben ik maar naar de officier van Justitie gestapt, Frans van Deutekom, en toen gebeurde er eindelijk iets.” De kinderen werden meteen uit huis geplaatst waarbij het volgende probleem om de hoek kwam, namelijk een onderkomen. “Je hebt kindertehuis Imeldahof maar die zijn niet ingesteld op de hulp die deze getraumatiseerde kinderen behoeven. Dan is er het Orthopedagogisch Centrum (OC), dat is al helemaal niet adequaat. Er is een tekort aan pleeggezinnen en die willen vaak ook geen problematische pubers.” Starke vertelt dat de twee pubermeisjes dus toch in het OC zijn geplaatst, de baby bij een pleeggezin kwam en het driejarige kind bij haar biologische vader terecht kwam. “Dat gebeurde trouwens wel nadat ze een maand bij mij thuis hebben gewoond omdat ze geen plek hadden.” Van de dader, de stiefvader, weet zij dat deze na twee maanden in de gevangenis weer vrijkwam. “Er was niet voldoende bewijs, want ze

gens haar dringend aan vervanging toe.

Helft schoolgeld gaat naar airco's

Verder geeft de directie aan problemen te hebben met de airco-units. EPI heeft 255 airco-units die regelmatig kapot gaan. De school is hierdoor genooddakt om de helft van het schoolgeld uit te geven aan onderhoud en aircokosten. Het is de algemeen directeur niet duidelijk of dit de juiste bestemming is voor de collegegelden. “Colegio EPI heeft in juli 2013 een uitgebreid airco-vervangingsplan opgesteld en naar DPS en het bureau van de minister gestuurd, maar heeft nog steeds geen antwoord of reactie hierop ontvangen.” Dit zijn volgens Harms enkele knelpunten die aanpak en oplossing nodig hebben. “Wij juichen toe dat er een commissie komt waarin EPI, schoolbestuur DPS, en de minister vertegenwoordigd zijn om een inventarisatie op te maken van de knelpunten op Colegio EPI en hopelijk daar een oplossing voor te vinden”, besluit de algemeen directeur. Ook de docenten van studierichting Salubridad & Servicio geven aan blij te zijn met de plannen voor een commissie. De leerkrachten zijn inmiddels weer aan het werk.

IN HET KORT

Marihuana

Een man met een bruin T-shirt en een pet zou in de buurt van Señor Frog's mensen lastig vallen en drugs te koop aanbieden. De politie kwam langs en zag een bekende Mexicaan met de beschreven kleding. Die werd gefouilleerd, maar er werd niets gevonden. Even later zagen ze een soortgelijk geklede man lopen. Ook die werd staande gehouden en gefouilleerd. Dit keer was het raak, hij had een beetje marihuana bij zich. In zijn auto vonden de agenten nog een zakje van hetzelfde spul. Man en auto werden overgebracht naar de politiewacht.

Cocaïne

In Piedra Plat fietste een man zonder hemd, maar met rugzak. Omdat daar de laatste tijd veel inbraken zijn, werd de man aangehouden. Bij het fouilleren troffen de agenten vier zakjes cocaïne aan. Die had hij gekocht voor eigen consumptie, gaf hij aan. Hij kreeg proces-verbaal, de zakjes cocaïne werden ter beschikking van het personeel Narcotica gesteld.

Bewusteloos

Bij een school in Savaneta lag een jongen bewusteloos op de grond. Een getuige verklaarde dat hij was mishandeld door twee andere jongens, M. en G. Er kwam medische hulp voor het slachtoffer, verdachte M. werd even later aangehouden.

Steekpartij

Bij Fan restaurant in de Helfrichstraat zou iemand zijn neergestoken. Op straat trof de politie een gewonde man aan. Die verklaarde dat hij inderdaad bij een vechtpartij gestoken was en kon de naam van de dader geven. Nadat hij medische hulp had gekregen, deed hij aangifte tegen zijn aanvalser.

Fundacion Arubano di Esnan Visualmente Incapacita

Primavera 233, Aruba
Tel.(297)582-5222/
582-5051,
fax (297)582-0306
e-mail:
favi@setarnet.aw
website:
<http://www.favi.org>

Aruba Heart Foundation
"No curezon ta den bo mar"
Meditacion 011 3044447

Celebrate a Bewitching Halloween Season all October

APPETIZER Zombie Soup	ENTRÉE Vampire Half Slab Ribs & BBQ Chicken Combo. Served with French fries and coleslaw.	DESSERT Spooky Chocolate Mousse with Gummy Worm

Offer valid through 10/31/14 for \$15. Dine-in only. 15% service charge and 1.5% bbo not included.

TONY ROMA'S
RIBS • SEAFOOD • STEAKS

Speciale spelen voor speciale sporters

Digicel verbindt zich dit jaar wederom aan de Special Olympics.

ORANJESTAD — De Special Olympics National Games 2014 komen er weer aan. Deze spelen zijn voor sporters met een verstandelijke beperking in het leven geroepen en ze staan einde van de maand voor de deur.

Vanaf september vinden er al diverse activiteiten plaats in verband met de spelen. Zo waren er een workshop voor coaches en een workshop genaamd EKS (Eunice Kenney Schrivers) Day in de maand september.

sporten die bedreven worden.

Wereldspelen

De registratieperiode voor de deelname aan de wereldspelen in Los Angeles in 2015 is reeds begonnen. Het streven is om onze atleten daarheen te kunnen sturen, maar dat hangt ervan af of de benodigde 150.000 florin voor elkaar komen. Het telecommunicatiebedrijf Digicel is in ieder geval partner van de spelen -al meer dan tien jaar- en steunt de Arubaanse editie volop, zowel

financieel als door vrijwillige hulp van werknemers. Daarnaast is men al van start gegaan met het werven van fondsen voor de uitzending naar de VS om deel te kunnen nemen aan de wereldspelen. Special Olympics activiteiten vinden zowel lokaal, regionaal, nationaal als internationaal plaats. De wedstrijden staan open voor alle mensen met een verstandelijke beperking die ouder zijn dan acht jaar en die minimaal zes maanden hebben getraind in de betreffende tak van sport. Special Olympics kent 30 officiële takken van sport, waarvoor Special Olympics sportreglementen zijn opgesteld.

Beperkt?

Arubaanse Parlement versus Catalaanse Parlement!

Janmarc Lenards deed de officiersopleiding aan het Koninklijk Instituut voor de Marine maar moest zijn defensiecarrière opgeven toen hij in 1977 door een auto-ongeluk een dwarslaesie opliep en in een rolstoel belandde. Hij studeerde vervolgens rechten was vanaf 1986 werkzaam als advocaat. In 2005 werd hij korte tijd namens de VVD lid van de Tweede Kamer. Speciaal voor Lenards werden aanpassingen gedaan in het parlement. Een Kamerzetel moest plaatsmaken voor zijn rolstoel en de treden richting de interruptiemicrofoon werden vervangen door een helling. Lenards hield zich in de Kamer bezig met ruimtelijke ordening, grondbeleid, milieu (water) en visserij. Op deze plek neemt hij de lezer maandelijks mee in de wereld van een persoon met een fysieke beperking.

Als oud-parlementariër mag ik graag parlementszalen over de hele wereld bezoeken. Maar ook raadszalen en statenzalen (dus gemeente respectievelijk provincie) hebben mijn warme belangstelling. Interessant vind ik de opstelling en de wijze van debatteren. Ik bezocht al veel van deze zalen. De meeste zalen zijn toegankelijk en gelukkig de publieke tribunes altijd. Publiek betekent (voor) iedereen, dus bracht ik enige tijd geleden ook een bezoek aan het Arubaanse Parlement. Ik probeerde het uiteraard eerst netjes via de voorkant. Van afstand zag ik al dat dat niet ging lukken zonder een kleine voorziening of uitgebreide hulp. Een hoge stoeprand hoeft immers geen probleem te zijn als er dan

maar ramps (oprijplanken) voorhanden zijn. Mijn vrouw ging naar binnen en verzocht de dienstdoende bode even naar buiten te komen, omdat haar man (ik) hem wat wilde vragen. Er was enige overreding nodig om hem uit zijn stoel te krijgen. Dat was mijn vrouw wel toevertrouwd. Korte tijd later kwam de bode naar buiten en bekeek de situatie. Een man in een rolstoel heeft een vraag! "Wat wilt u meneer?" vroeg hij netjes. "Heeft u ramps zodat ik met mijn rolstoel naar binnen kan of moet ik achterom", probeerde de ik zo vanzelfsprekend en argeloos mogelijk te vragen. Een beetje dus alsof mijn entree de normaalste zaak van de wereld was. Dat zou wel het geval moeten zijn, maar niet voor hem. "U kunt hier niet naar binnen", reageerde hij ook als vanzelfsprekend. "Dat kan wel als u ramps binnen hebt staan", probeerde ik nog. "Ik wil graag de publieke tribune op", legde

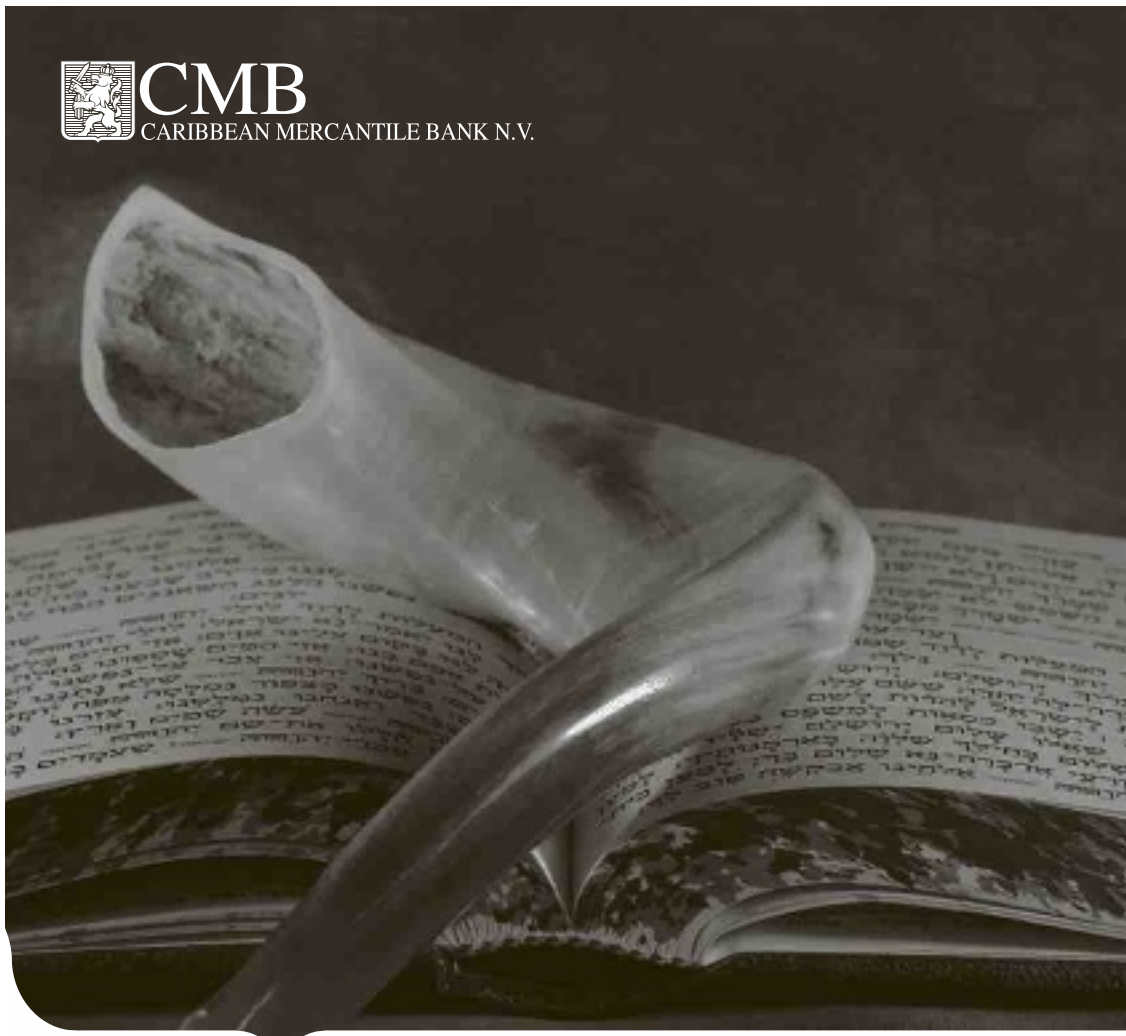
ik uit. "Binnen is een trap meneer, dus gaat het niet. Het spijt me!" Maar hij keek erbij of ik onbehoorlijke, onlogische vragen stelde. Hij groette haastig, draaide zich om en liep weer naar binnen. Ik stelde mijn vrouw voor toch nog even samen aan de achterzijde te kijken. Ik had al eerder gezien dat daar een deur zit. De deur was los en we gingen naar binnen. In een kleine hal ontdekte ik een soort loket met een mevrouw achter de balie. Ik vroeg of ik de publieke tribune kon bezoeken. Ze wees op een trap links van haar. "Het spijt me meneer", was het antwoord. "Is er een traplift", probeerde ik nog. "Nee, meneer het lukt echt niet." Ik vond deze situatie erg onbevredigend en vond het tijd worden voor mijn Tweede Kamer pas. Weliswaar was ik op dat moment geen Kamerlid meer, maar ik was in het bezit van een speciale pas voor oud-Kamerleden. Met deze pas heb je levenslang toegang tot het gebouw van de Tweede Kamer in Den Haag, maar hij doet buiten Nederland ook wonderen. Zo kreeg ik het in Barcelona voor elkaar om

met deze pas een cordon van twee rijen Policia National te 'doorbreken' en rondgeleid te worden in het Catalaanse Parlement. Ik mocht zelfs de plenaire zaal in en uiteraard de publieke tribune op. Ik gaf haar dus mijn pas en ik vroeg of ik de parlementsvoorzitter even kon ontmoeten. Ze zou haar best doen en even later kwamen een man en een vrouw de trap af. De vrouw liep voorop en gaf mij een hand en ik begreep dat zij de voorzitter was. Zij stelde haar collega-parlementariër aan mij voor. Hij gaf mij een hand en zei: "Meneer Lenards, hoe gaat het met u?" Hij stelde de vraag alsof we elkaar al jaren kenden. "Kennen wij elkaar?" vroeg ik. "Jazeker", antwoordde hij: "We hebben elkaar bij de Koningin ontmoet ter gelegenheid van haar 25-jarig ambtsjubileum in Paleis Noordeinde in Den Haag." Hij voegde daaraan toe: "U was te vroeg voor de receptie en wij ook! We hebben samen nog het glas geheven." Het begon bij mij te dagen. Eind 2005 kregen alle parlementariërs voor de receptie een uitnodiging. Aruba was daarbij uiteraard ook vertegenwoordigd. Zonder dat ik mijn doel bereikte, namelijk de publieke tribune, hebben we in het halletje nog een tijdje genoegezaam gekletst. Op enig ogenblik verscheen er zelfs een journalist van de Amigoe. Zij stelde de voorzitter en mij een paar vragen en maakte van ons drieën een foto. De volgende dag stond in Amigoe een grote foto met een grote kop: "Nederlandse parlementariër bezoekt Arubaanse parlement." Uiteraard heb ik zendsender aan het adres van de voorzitter nog mijn grote ongenoegen geuit over de ontoegankelijkheid van de publieke tribune. De voorzitter zou hier werk van maken! Ik zal binnenkort weer eens poolshoogte nemen!

Overleden

Sergia Lockhart – Mojica 29-09-2014
Jose M. Roza 30-09-2014
Carlos v/d Linde 30-09-2014
Emelda Bowen – Simmons 30-09-2014
Enrique L. Schwengle 30-09-2014

COLOFON		
Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V. Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Nico van der Zee (corrector) arubaredactie@amigoe.com	jbaire@amigoe.com
Bilderdijkstraat 16 Postbus 323, Oranjestad, Aruba	Administratie: Zulaika Kelly (abonnementen) Grecia Willems (advertenties) adminaruba@amigoe.com	Distributie: Zulaika Kelly, Zulma Kock abonnementaruba@amigoe.com
Directie: Sigrid Hammelburg arubadirectie@amigoe.com	Opmaak: Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com	Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8.00am-4.30pm
Redactie: Alex Laclé (coördinator) Linda Reijnders Jackeliene Geeve Mirte de Rozario Nynke Wiersma	Verkoop: Tiziana La Torre tlatorre@amigoe.com Jamey Baire	Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe #81027801
		Klachten over bezorging? Mail naar klachtenaruba@amigoe.com.

AANKONDIGING Yom Kippur

In verband met de Joodse heilige dag Yom Kippur, zal ons filiaal op de Internationale Luchthaven Koningin Beatrix voor het publiek gesloten zijn op **zaterdag 4 oktober, 2014.**

Aan de Joodse gemeenschap van Aruba wensen wij een goed vasten en dat men geschreven en bezegeld mag worden voor een goed jaar.

Bo banco **amigo**

Divi Aruba Phoenix Beach Resort,
Expand your Hospitality career with Divi Phoenix apply for:

FOOD AND BEVERAGE MANAGER

- Hospitality Management Graduate
- Minimum 5 years experience in similar position
- Vast knowledge in Food and Beverage Operation
- Knowledge in menu planning and cost control
- Leadership skills
- Fluent in English, Spanish and Dutch
- Formal Food and Beverage Training
- Excellent Communication Skills
- Vast Marketing Experience
- Assist in developing new business ideas and the promotion of existing business within all our market segments
- Ensure close relationship are established and maintained with clients to encourage repeat business
- Experience in managing Banquet and Events

We offer:
Competitive wages, attractive benefits, a good working environment and opportunity to grow

Please apply at Human Resources Department located at
Tamanjyn Aruba Beach Resort / J.E. Fransquin Blvd # 41
Tel: 525-5241
From Monday to Friday:
8:00 am – 1:00 pm
2:00 pm – 5:00 pm
E-mail: hr@mcgaresorts.com

Hunga y igana!

cu bo mihor amigo

y bo por gana un (1) di e tres (3) premio

Afl1,000

pa por comparti cu bo amigo

"Accesorios"
gift certificate na Bestial Pet House balora na Afl 750.

iPod
pa warda tur e momento cu bo ta disfruta cu bo cacho

Participa cumprando un (1) saco di BENEFUL®

Deposita na supermercado participante,
Compra N.V. of na Bestial Pet House
Solamente recibo cu descripcion di producto ta participa
Pa mas informacion check www.facebook.com/comprany

Beneful

Jugar es bueno para ti.

*Por participa te cu November 30, 2014.

PURINA
Your Pet. Our Passion.™

Onderwijs Effect

Op goed geluk!

Leo Sybrandy werkte achttien jaar als leerkracht in de Schilderswijk in Den Haag en tien jaar op verschillende scholen op Aruba. In zijn column 'Onderwijs Effect' stelt hij onderwijszaken aan de orde met als doel de situatie voor het schoolkind te verbeteren. Voor reacties op de column: l.sybrandy@bovoaruba.com.

De exameneisen voor havo- en vwo-studenten zullen strenger worden. Niet alleen moet het niveau van de studenten stijgen, maar er moet ook in een extra vak examen worden gedaan. Ik denk dat we mogen aannemen dat dit daadwerkelijk gaat gebeuren. Wat mij vooral interesseert is hoe Colegio Arubano te werk zal gaan. Wat gaat de school doen om ervoor te zorgen dat het niveau naar een hogere status wordt getild?

Meer of minder

Ik vrees dat Colegio dezelfde redenatie volgt die ook op veel andere scholen wordt gevolgd. Het niveau moet hoger, dus de kinderen zullen meer werk moeten verrichten. Dus nog meer huiswerk en, zo mogelijk, nog meer toetsen. Ik hoop echter dat men zal inzien dat het weinig nut heeft het volle programma van de studenten nog voller te maken. Dat werkt nu al averechts en dan nog meer.

Nee, in plaats van meer moet de school juist minder werk door de studenten laten verrichten, het extra vak ingecalculeerd. Minder werk, maar doelgerichter. Werk dat specifiekere voorbereidt op datgene dat bij het examen aan kennis, inzicht en vaardigheden aanwezig moet zijn en dat voorkomt dat studenten de school zien als een irritante werkfabriek.

Minder

Minder werk, dat kan gemakkelijk. De studenten doen nu werkzaamheden waarbij je je echt kunt afvragen waarom ze het moeten doen.

Ik had pas nog een vwo-student die allerlei verschillende bijzinnen moest kunnen benoemen (de lijdend voorwerpbijszin, de onderwerpbijszin, de gezegdebijszin, de bijwoordelijke bijszin, de voorzetsel voorwerpbijszin... zegt u het maar... de bijvoeglijke bijszin hoefde niet?) en vraag me dan echt af waarom de student dit moet weten. Voor het examen is het niet nodig en veel bijdragen aan taalverrijking doet het ook niet, want de student zal het na het proefwerk (CP) meteen vergeten. Zo zijn er vele werkzaamheden die naar mijn idee veel werk en tijd eisen maar totaal geen waarde hebben. Een havo-5 student vertelde me dat hij voor geschiedenis een profielwerkstuk moet maken.

Het thema 1e en 2e oorlog mag niet, want de leraren hebben dat al te vaak voor hun ogen gehad, maar de geschiedenis van de muziek mag wel? Het lijkt me logisch dat je de studenten een werkstuk laat maken waarvan het onderwerp duidelijke raakvlakken heeft met de examenstof. Twee vliegen in een klap voorkomt energie en tijdverspilling!

Minder

Minder werk, de studenten zullen er allemaal meteen mee akkoord gaan. Zij denken ook zeer vaak 'waarom moet ik dit werk doen of waarom moet ik dit leren?' Daarnaast zijn de werkzaamheden ook nog zeer eentonig. Lessen, vragen van het werkboek maken, CP, lessen, vragen van het werkboek maken, CP, lessen etc. Enige variatie en uitdaging is vaak ver te zoeken. Toch zijn dit twee aspecten die de frisheid en betrokkenheid zullen bevorderen.

Minder

Minder werk, het zou fijn zijn als er serieus en in een open en positieve sfeer met de studenten over gesproken kan worden. Zij zijn naar mijn idee de enigen die een totaalbeeld hebben van de werkzaamheden. En dan er wel doorheen prikken, want kinderen zijn in dit soort situaties al snel geneigd om ja en amen te zeggen. Ik hoor hele andere geluiden. Samenwerken met studenten kan uitstekend tenminste als je ze voor 'vol' aanziet en naar ze luistert. Je eigen houding is daarbij van wezenlijke invloed.

Samen

Ik hoop dat de nieuwe directeur van Colegio eerder genoemde aspecten grote waarde geeft. Hij is afkomstig van het Alfrink College in Zoetermeer, een school die ikzelf meerdere malen heb bezocht en die, neem ik aan, 'is meegegaan met de tijd'. Maar het is niet alleen Colegio dat ervoor moet zorgen dat de kwaliteit van het onderwijs verbetert en de examen-slaagkansen minstens gelijk blijven of toenemen. Dat begint op de lagere scholen en ook de mavo's spelen daarin een rol. De einddoelen voor lagere scholen, iets wat volgens mij echt niet zoveel tijd hoeft te vergen als men er maar (eind)doelgerichte tijd instopt, zijn er nog (lang?) niet. De overgang van mavo naar Colegio is een probleem, dat overigens door het huidige 'gekibbel' niet sneller zal worden opgelost. Twee belangrijke invloeden die bijdragen aan de situatie op Colegio en dus op de kwaliteit van de leerlingen. We willen allemaal goed onderwijs voor onze kinderen. Dát moet de reden zijn voor de professionals om 'aan het werk' te gaan (de kinderen minder, de professionals meer!). Niet omdat er in Nederland een tijdje geleden is besloten dat er hogere eisen moeten worden gesteld, alsof men daar alle kennis in pacht heeft. Nee, je moet dat willen om ervoor te zorgen dat mensen een werkstuk laten maken waarvan het onderwerp duidelijke raakvlakken heeft met de examenstof. Twee vliegen in een klap voorkomt energie en tijdverspilling!

Opnieuw geweld na tweede demonstratie tegen verhoging stroomtarief

ORANJESTAD — De demonstratie tegen de verhoging van het stroomtarief is gisteravond toch nog uit de hand gelopen. Omdat demonstranten na afloop van het protest maar niet wilden vertrekken en langsvrijdende auto's lastigvielen, greep de Mobiele Eenheid (ME) hardhandig in.

door onze verslaggever
Alex Lacle

800 tot 1000 mensen waren gistermiddag op de been om voor het Bestuurskantoor te protesteren tegen de verhoging van het stroomtarief. Deze verhoging ging gisteren in. Het volk kan het niet betalen, zegt Hendrik Tevreden van het actiecomité Comision Accion Nacional (CAN). Oppositiepartijen MEP en PDR waren gisteren vertegenwoordigd alsook diverse vakbonden en vertegenwoordigers van buitenparlementaire partijen UPP, PPA en RED.

Aanvankelijk is de sfeer goedmoedelijk. Vanaf verzamelpunt Julianaschool trekt de stoet langzaam, voorafgegaan door vakbondsleiders, een geluidstruck en Tevreden van CAN, richting het Bestuurskantoor. De politie was zichtbaar, maar niet indringend, aanwezig en de organisatie had zelf ook voor beveiligers gezorgd. In plaats van barricades zoals bij de vorige manifestatie, zette de politie dranghekken neer bij de ingang van het Bestuurskantoor. ME's noch politiehonden zijn in zicht. Op de vraag van *Ami-*

goe of er dit keer ook ME's en politiehonden zijn, zegt politiecommissaris Trudy Hassell dat de politie op alles voorbereid is. De politiebussen van de ME staan echter verdeckt opgesteld op de binnenparkeerplaats van het parlamentsgebouw. Nadat de menigte het bestuurskantoor bereikt en diverse vakbondsleiders toespraken hebben gehouden, gaat een delegatie naar de ingang van het kantoor om een manifest aan te bieden aan de regering. Wanneer onder luid boegeroep vier ministers naar buiten komen, neemt Tevreden het woord en leest het manifest voor. Hierin staan de bezwaren tegen de stroomverhoging en de eis om deze verhoging ongedaan te maken. Premier Mike Eman (AVP) is niet in het land, dus nam vicepremier Mike de Meza het manifest aan en ging, na enkele woorden gesproken te hebben, met zijn collega-ministers Paul Croes, Benny Sevinger en Othmar Oduber terug naar binnen. De betogers waren hier niet blij mee en eisten direct antwoord van de minister. Volgens Tevreden waren ze nog niet uitgesproken toen de mi-

Foto: Alex Lacle

nisters hun de rug toekeerden. "De Arubaanse regering wilde ons geen antwoord geven", zegt hij ook. Hoewel de politie nog bij de minister informeerde, kwam deze niet meer naar buiten. Ontevreden protesteers bleven daarom nog uren rondhangen voor het Bestuurskantoor. De demonstratievergunning verliep echter om half zeven 's avonds. Toen rond negen uur 's avonds de politie de openbare weg voor het Bestuurskantoor weer vrijgaf voor verkeer, ging het mis. Een auto met daarin toeristen werd 'aangevallen'

waarop de politie besloot in te grijpen. De ME werd ingeschakeld en de menigte werd met harde hand uiteengedreven. Hierbij vielen rake klappen. Op sociale media wordt melding gemaakt van vrouwen die slaag kregen en onfortuinlijke toeristen die ook niet ontkwamen aan het geweld. Aantijgingen van op-

positiepartij MEP dat de regering agenten zou hebben opgezet tot het gebruiken van geweld, worden door Justitie-minister Arthur Dowers (AVP) vanochtend stellig ontkend. "Als het waar is dat een agent dat heeft gezegd, dan wil ik wel eens weten wie die agent is", aldus Dowers.

Onvolledig

Dit artikel stond gisteren op de voorpagina maar is door een opmaaktechnische fout niet volledig gedrukt. Vandaag alsnog het complete artikel.

Vijf dagen breakdancen en battlen

ORANJESTAD — Ben je zes jaar of ouder en hou je van breakdancen, dan kun je 6 tot en met 11 oktober terecht bij het Maria College. Daar wordt namelijk een workshop breakdance gegeven onder de titel 'The battlefield Aruba' door Hip-Hop Aruba. De vijf dagen worden afgesloten met een grote finale 'Bboy Battle 1 vs 1'. De lessen zijn van vier tot zes uur in de middag en de kosten bedragen 45 florin per kind. Ervaring is geen vereiste. Registreren kan bij hiphoparuba@gmail.com of via telefoonnummer 560-9830, Elvys Sanchez.

COLUMN ZEE

Oudjes

Van maandag tot en met vrijdag bespreekt Nico van der Zee in deze column zinnige en onzinnige zaken. Reacties zijn welkom: nicovanderee@gmail.com.

Gisteren was Internationale Ouderendag en alsof dat niet genoeg is, vieren ze in Nederland vandaag nog een keer Nationale Ouderendag. Ouderen moeten op zo'n dag in het zonnetje gezet worden, extra aandacht krijgen. Die Nederlandse dag sluit mooi aan bij Dierendag op 4 oktober. Kan iedereen even twee dagen het gevoel van medeleven vasthouden en daarna weer overgaan tot de orde van de dag. Bij het in het zonnetje zetten op Aruba hoorde ook een kerkdienst en *Amigoe* deed daar verslag van. Er was een jonge verslaggeefster op afgestuurd en die schetste een beeld van oudjes die in de kerk zaten te dommelen. 'Oudjes', ik ben bang dat sommige mensen zich boos gemaakt hebben over dat woord. Bij oudjes denk je aan gezichten als gimpelde appeltjes, speeksel dat uit een mondhoek druipet,

rollators, kunstheupen en wandelstokken. Zo willen de meeste oude mensen zichzelf niet zien. De vraag is hoe je deze leeftijdscategorie dan wel aanduidt. 'Voor de Ouden van Dagen' stond op een bank in het park in mijn boorteplaats. Dat klinkt wel heel belegen. 'Bejaarden' dan maar? Dat heeft ook zo'n verzorgingshuisklank. 'Senioren' hebben de reclamemakers bedacht. Dat klinkt niet oud, maar verstandig, als iemand die geestelijk boven de rest uitsteekt. Ik krijg de kriebels bij het woord senioren. Ik zie een beeld voor me van een ouder echtpaar met gelijke fel gekleurde jacks op een Nederlandse strand, ijerig lopend met twee van die Nordic stokken. Voor mij klinkt senior alsof ik heel veel dingen moet. Naar een zondagochtendconcert bijvoorbeeld of een lezing

met lichtbeelden over Spitsbergen of een natuurwandeling. Een senior is actief en als hij niet wandelt doet hij wel aan schuifelvoetbal of zo iets. En hier op Aruba moet je ineens op Ouderendag naar de kerk. U doet mij dus geen plezier met het woord senior. Daarin ben ik niet de enige. Een tijdschrift in de Belgische stad Brugge heette 'Info Senior', maar moest de naam wijzigen in 'Brugge Wijzer', want schreef een van de protesterende senioren 'leeftijd is geen cijfer, maar een gevoel'. Ook van zulke uitspraken krijg ik trouwens de kriebels. Elke term die we voor de oudere generatie bedenken zal snel slijten en plaats moeten maken voor een nieuwe vondst. Het probleem is namelijk dat je wel oud bent, maar het niet wilt zijn. "Ik ben zevenenzestig en een half", hoorde ik een goede vriend zeggen. Dat klinkt inderdaad of je een kind bent dat de dagen aftelt tot het naar de grote school mag.

'Oudere jongere' is ook in navolging van Koot en Bie één van zijn favoriete aanduidingen. In ons hart zijn we nog jong, we ontkennen de realiteit. Ik zal niet in een volle bus stappen. Ik zie al voor me dat zo'n jonge meid voor me opstaat: "Wilt u misschien zitten, mijnheer?" En mijn verjaardag vier ik ook niet meer.

Zo'n dag betekent toch dat je een bladzijde omslaat in een boek dat 'Op weg naar het einde' heet. U begrijpt dat de Ouderendag niet aan mij besteed is, ik zit in een ontkenningsfase die nog heel lang mag duren. Prettig weekend en tot maandag, dan zijn we allemaal weer twee dagen ouder.

OCTOBER
LOCAL MENU
FOR ONLY AWG 55,-

AQUA GRILL

FRESH SEAFOOD AND MORE

APPETIZER

Fried Calamari
Served with a spicy tomato-lime dip
or
Fish Soup
Prepared with fresh tomato, fennel and saffron,
served with sweet potato dumplings
or
Fresh Market Greens

ENTREE

Blackened Salmon
Served with mango salsa, house potatoes and jardinière vegetables
or
West Indian Curried Shrimp
Sautéed in a local coconut-curry sauce with jardinière vegetables,
served with basmati rice pilaf and fried plantains
or
Grilled Free-Range Chicken
Half chicken partially de-boned, marinated in rosemary and garlic

DESSERT

Scratch Cheesecake
Simple, rustic, and fresh, with plum compote
or
Pan Bollo
With bocadillo and queso blanco
or
Coconut Flan
Delicate custard with caramel sauce

Plasschaert positief over decentralisatie kustwacht

DEN HAAG — Minister Jeanine Hennis-Plasschaert van Defensie is tevreden over de proef waarbij lokaal kustwachtpersoneel meer verantwoordelijkheden heeft gekregen. De minister antwoordt dit op vragen van VVD-Tweede Kamerlid André Bosman over de veiligheid voor de medewerkers.

In 2013 werd begonnen met een pilot waarbij de hoofden van de kustwachtsteunpunten meer taken en bevoegdheden kregen. De proef wordt in de loop van dit jaar geëvalueerd, maar tussentijdse bevindingen zijn positief. “Vooral op het gebied van informatie-uitwisseling

met de lokale ketenpartners lijkt de nieuwe opzet een verbetering ten opzichte van de oorspronkelijke structuur. Daarnaast waarderen de verschillende landen de beperkte decentralisatie van bevoegdheden naar de hoofden van de steunpunten. Het hoofd is zo beter in

staat zijn taak als integraal manager uit te oefenen”, schrijft de minister. De gehele leiding en het toezicht op integriteit blijven overigens de verantwoordelijkheid van de directeur, voegt ze daaraan toe.

De proef staat overigens ook los van de extra versterking voor de kustwacht onder toezicht van Nederland naar aanleiding van de integriteitsproblemen op St. Maarten. Bosman stelt de zijn vragen naar aanleiding van de staking waarmee kustwachtmedewerkers op Curaçao aandacht vroegen voor hun veiligheid na de mishandeling van een aantal kustwachters op Bonaire. Hij vroeg zich af of er een relatie was met de grote verantwoordelijkheid voor lokaal personeel, maar volgens de minister is er geen verband. “Ik heb geen aanleiding te veronderstellen dat het door de bonden gemelde gevoel van onveiligheid gerelateerd is aan een verandering van het aantal defensiemedewerkers ten opzichte van het aantal lokale medewerkers”, aldus Plasschaert. Ze schrijft verder dat de

staking geen gevolgen had voor de veiligheid in de regio. Het stakende varend personeel was wel inzetbaar bij meldingen van strafbare feiten. “De bewaking van de maritieme buitengrens van het Koninkrijk is door de actie niet in het geding geweest. Het stationsschip Zr.Ms. Holland heeft tijdens de staking het aantal patrouilles ten behoeve van de kustwacht verhoogd.” De veiligheid van kustwachtpersoneel is onderwerp van besprekingen tussen de Curaçaose Justitie-minister Nelson Navarro, de vakbond en de kustwacht, schrijft Plasschaert verder. Van 2010 tot en met 2013 zijn er door kustwachtmedewerkers overigens geen meldingen of aangiftes gedaan van bedreigingen.

Tot slot schrijft ze dat de kustwacht per 1 september 381 kilogram drugs heeft onderschept in 2014 versus 2000 kilo in 2013, 853 kilo in 2012 en 827 kilo in 2011. Ze merkt op dat de hoeveelheid onderschepte drugsvondsten per jaar sterk wisselen en bovendien niet alles zeggen over de effectiviteit van de kustwacht.

Uitstoot Isla in september fors

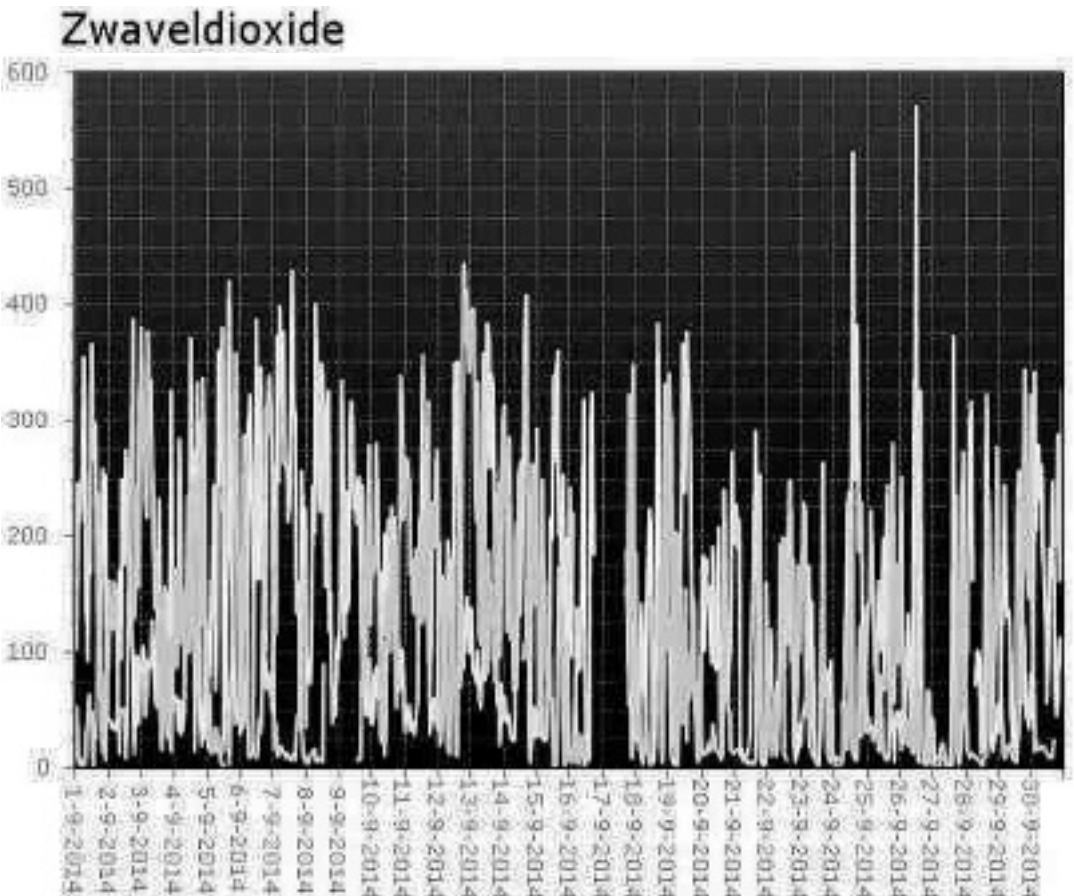

Foto: luchtmetingen.org

De data van de maand september.

WILLEMSTAD — De stichting Schoon Milieu op Curaçao (Smoc) meldt op haar website dat de normen die de World Health Organisation (WHO) heeft gesteld voor schone lucht, in september door de Isla-raffinaderij ‘wederom fors zijn overschreden’.

De milieuorganisatie stelt dat uit eerste metingen van de meetstations ten hoogte van Beth Chaim en Kas Chikitu, blijkt dat de normen voor zwaveldioxide (SO2) vaak zijn overschreden, hierbij verwijzend naar de normen van de WHO. Een persoon mag niet langer dan 10 minuten worden blootgesteld aan waarden van 500 microgram per kubieke meter, waarbij het 24-uursgemiddelde op 20 microgram per kubieke meter is vast-

gesteld. “In het diagram – de data weergegeven van beide meetstations – zijn deze forse overschrijdingen geheel in lijn met de klachten die Smoc de afgelopen maand van burgers onder de rook van de Isla heeft ontvangen”, aldus Smoc die naar voorlopige luchtmetingsgegevens verwijst die door de overheid op de website www.luchtmetingen.org worden weergegeven. “Bij afwezigheid van een overheid die actief het publiek informeert over de

gezondheidsimpact van de Isla, evenals de Isla zelf die maar weinig aan het volk is gelegen, pakt Smoc dus met een maandelijkse regelmaat wel de handschoen op. Recent werd immers duidelijk dat het atmosferische gehalte van kanker- en polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's), benedenwinds van de Isla bij de wereldtop hoort. Aangezien PAK's bekendstaan om het feit dat ze kankerwekkend zijn, is dit zorgwekkend te noemen. Dit soort resultaten zijn in lijn met de uitstoot van zwaveldioxide waarover Smoc het publiek al veelvuldig heeft geïnformeerd.”

Flashback

Een terugblik op de Amigoe van weleer

3 oktober 1966

Werverstorm Inez

Wanneer we teruggaan naar de Amigoe van 3 oktober 1966, met toen nog de naam *Amigoe di Curaçao* op de voorpagina, is te lezen dat de werverstorm Inez, die achtereenvolgens Guadeloupe, Haïti, de Dominicaanse Republiek, Cuba en de Bahama's teisterde, meer dan 1000 doden heeft geëist. De voorlopige balans die destijds werd opgemaakt, geeft het aantal doden per getroffen gebied aan. Haïti had jammerlijk het meeste aantal (1000) doden te betreuren.

Zevenling

Ook op de voorpagina nieuws wat je niet elke

dag leest. Een 23-jarige vrouw uit het Amerikaanse Boston bracht een zevenling ter wereld. Een kind werd direct dood geboren en de andere zes stierven kort na de bevalling, die vier maanden te vroeg plaatsvond.

Onenigheid

Een pagina verder is te lezen dat een dertienjarige jongen het aan de stok kreeg met de eigenaar van een winkel op de Suffisantweg. De dertienjarige wilde de eigenaar van de zaak een klap geven. Deze weerde af met een mes. De jongen sloeg met zijn hand in het mes en liep een verwonding op.

Grote Verzoendag

WILLEMSTAD — De joodse gemeenschap zal vanavond en morgen de Dag van de Vergevingen oftewel Jom Kipoer vieren. Deze dag wordt gezien als de belangrijkste en heiligste dag in het jodendom.

De dag valt op 10 Tisjrie op de joodse kalender. Doordat dit een maankalender is, vallen joodse feestdagen zoals Jom Kipoer steeds op verschillende data van de

gregoriaanse kalender. Het joodse etmaal en dus iedere feest- en gedenkdag loopt van zonsopgang tot zons- en zonsondergang, dus heeft de dag achtereenvolgens een avond, nacht, morgen, middag en namiddag. Dit jaar valt Jom Kipoer op 3 en 4 oktober.

Vragen over agrariërs gericht aan Whiteman Koeiman brengt ongenoegen over ploegen onder aandacht

WILLEMSTAD — MAN-partijleider en Statenlid Hensley Koeiman brengt met vragen aan minister Ben Whiteman (PS) van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN) de ontevredenheid van verschillende kunukeros (agrariërs) over het ploegen onder de aandacht.

“Diverse kunukeros hebben onze fractie benaderd omdat ze ontevreden zijn over

het ploegen. Men wordt constant geconfronteerd met ploegmachines die ka-

pot zijn, niet gekeurd zijn et cetera. Ze menen onder andere dat de overheid de noodzaak niet inziet, ofwel niet geïnteresseerd is om de problemen met betrekking tot het ploegen op te lossen. Daarnaast hebben we vernomen dat de overheid

minstens een persoon die terrein ploegt op Bándabou niet tegemoet komt”, aldus Koeiman in zijn brief gericht aan Whiteman. Zoals bekend, wordt door de uitvoeringsorganisatie Agrarische Visserij Beheer (AVB) – het vroegere LVV – de dienst geleverd waarbij op alle delen van het eiland tractoren met ploegen van de overheid worden ingezet ter ondersteuning van de landbouwwerkzaamheden. Koeiman vraagt dan ook of de GMN-minister ervan op de hoogte is dat veel kunukeros het niet voor elkaar krijgen om hun terrein voor landbouw om te laten ploegen. Het Statenlid vraagt ook om een overzicht van de minister over de afgelopen twee jaar, van hoeveel personen voor ieder rayon, een verzoek hebben ingediend voor inzet van een ploegmachine op hun terrein. Koeiman verzoekt de minister om dit overzicht ook aan het parlement kenbaar te maken. “Kan de minister aangeven hoeveel van deze verzoeken zijn gehonoreerd en hoeveel ploegmachines op dit moment operationeel zijn en in welke gebieden deze worden ingezet?”, aldus het Statenlid. In het verleden daarvan wil hij ook antwoord op de vraag hoeveel personen het ploegwerk op een professioneel niveau beheersen en hoeveel er daadwerkelijk bezig zijn met het ploegen van terreinen van de agrariërs. “Kan de minister het parlement informeren of deze personen in dienst zijn van de overheid, en wat de arbeidsrelatie is tussen hen en de overheid?” Koeiman hoopt verder ook op informatie van de minister over hoe de mensen die al hebben betaald om hun terrein om te laten ploegen en waar dat nog niet is gebeurd, hun geld terug kunnen krijgen. “Kan de minister het parlement informeren hoelang het duurt voordat de kunukero de dienst waar hij voor betaald heeft geleverd krijgt, zijnde het ploegen van zijn terrein?”

Zaterdag 4 okt. 2014
BAZAAR
Gezellige kraampjes, muziek, kinderactiviteiten en heel veel lekkers...
Van 10:00 tot 16:00 uur
Schottegatweg Oost 82

Promenade
SHOPPING CENTRE

Yom Kippur

"As we dip our apples in honey, we pray for an additional measure of sweetness. May we continue to grow in our commitment to faith, our people and community. May all experience blessings in the year ahead, and may the world become a better place for all our children."

- Rabbis Bennett Miller and Eric Lankin

In verband met Yom Kippur zijn onze branches te **Rooi Catootje**, **Sta Maria** en **Hato** op zaterdag 4 oktober gesloten. Ons geldwissel kantoor te Hato is normaal open en u kunt te allen tijde gebruik maken van onze pinautomaten en online diensten. Volgende week zaterdag zijn wij gewoon weer open, om u, zoals u al jaren gewend bent, van dienst te zijn.

Scrito y Sellado.

www.mcb-bank.com

RESTAURANT DE KLEINE WERELD

Zeeuwse Mosselen
De gehele maand oktober elke donderdag, vrijdag en zaterdag
1 kilo mosselen voor slechts **62.75** (incl. ob).
Inclusief frietjes, salade en sausjes. **OP = OP!**

Overheerlijke Pannekoeken
Elke **vrijdag, zaterdag en zondag** tijdens lunch en diner verschillende pannenkoeken. Ook leuk voor kinderfeestjes!

A la carte
Uiteraard hebben we ook a la carte voor ieder wat wils! Elke dag voor lunch en diner.

Reserveren gewenst

Bar, restaurant en marina De Kleine Wereld
Caracasbaaiweg 407n / tel: +5999 747 5555 / 523 3119 / 528 8881
info@restaurantdekleinewereld.com / www.restaurantdekleinewereld.com

Dijtham BIG SALE SATURDAY 04 | OCTOBER

KORTING TOT 50%
GRATIS: DJ | BBQ & LIMONADE
GRATIS: KLEURPLATEN VOOR DE KIDS
DEMONSTRATIES: STIHL & HEP20

WERSTARTIKELEN 15% KORTING
TUINSTOEL KUSSENS 15% KORTING
GEREEDSCHAP 25% KORTING
KAARSEN 20% KORTING
STIHL 25% KORTING
LADDER 25% KORTING

Dijtham Zeelandia • Kaminda A.J.E. Kusters 4 • Zeelandia • Tel. 465 9320

Certificaatuitreiking na succesvolle training van Amerikaanse politie

WILEMSTAD — Een groep van meer dan 100 agenten van het politiekorps KPC, waaronder de agenten van het bike-team en Politur, kregen deze week een certificaat uitgereikt, nadat zij gedurende een week trainingen van instructeurs van de Miami Police Department met succes hadden gevolgd. De certificaatuitreiking vond plaats bij het WTC, waar ook de instructeurs Jose Perez, Antonio Regueira en Francisco Liranzo een leuk cadeau kregen van de voorzitter van Politur, Humphrey Josefa. De onderwerpen die aan bod zijn gekomen zijn onder meer strafrechtelijk onderzoek, onderzoek naar huiselijk geweld, interne onderzoeken, dienstverlening aan toeristen, tactische en strategische aspecten en 'field training'. Op de foto vlnr: Liranzo, Regueira, Josefa en Perez.

Preventieve controles in wijken

WILEMSTAD — In het kader van het noodplan 'Ta Basta Awor' ter criminaliteitsbestrijding, trok het bewuste team diverse wijken in voor preventieve controles.

In totaal werden 350 personen gecontroleerd, alsmede 76 voertuigen, 5 motorfietsen en 1 fiets, aldus de politie. Tijdens de controles zijn diverse spullen in beslag genomen, zoals 5 zakjes met cocaïne en 21 cocaïne-rietjes, een grote zak en 50 kleine zakjes met marihuana en diverse marihuana-

sigaretjes. Ook zijn 6 blokjes hasj en tevens 5 voorwerpen in beslag genomen, die als een wapen gebruikt kunnen worden. Daarnaast zijn diverse boetes uitgeschreven voor verkeersovertredingen en moesten 7 bestuurders de folie of coating die de lichtdoorlatendheid beperkt, van hun ruiten weghalen. Tevens werden 4 voertuigen in bewaring genomen en zijn 4 ongedocumenteerde personen aangehouden en naar de vreemdelingenbarak gebracht. De politie waarschuwt dat er meer soortgelijke controles zullen volgen.

'Poison' Martha nog altijd voortvluchtig

WILEMSTAD — Adrian Santhony Martha (24) die ook betrokken zou zijn geweest bij de fatale schietpartij op 15 juli jl. bij vliegveld Hato, is nog steeds voortvluchtig. De politie weet dat Martha in de Kaya Poron bij Koraal Specht woont, maar diverse pogingen om hem aan te houden zijn tot nu toe niet succesvol gebleken.

Adrian Martha, beter bekend als Poison of Venenu.

daarom iedereen die hem tegenkomt om voorzichtig en oplettend te zijn. De Recherche-afdeling is bereikbaar via de telefoonnummers 866-6221 of 866-6211. Men kan ook bel-len naar de noodlijn 917 en de anonieme tiplijn 108.

Verkeerscontroles gaan door

WILEMSTAD — De politie hield gisteren wederom verkeerscontroles bij 'diverse strategische punten'. Tijdens de controles werden 46 voertuigen gecontroleerd en werden 14 processen-verbaal uitgeschreven voor het rijden zonder veiligheidsgordel om (1), zonder de geldige autopapieren (11), zonder rijbewijs (1) en zonder een nummerplaat (1). De politie waarschuwt tevens dat ook in de komende weken verkeerscontroles zullen worden uitgevoerd.

DEAL of the WEEK

FRIGIDAIRE 24" STOVE
#FKGA-24MSW
• Gas Cooker 24" With Oven
• White
• Stainless Steel Cooksurface
• 4 Sealed Burners
• Timer (Mechanical)
• Electronic Ignition
• Thermostat With Flame Out
• Oven Light
also available in stainless steel

was 825,=-
NOW 745,=-

Use on f Wimco bv
Prices include OB - offer valid until October 11th, 2014 - More deals on www.wimco-bv.com

WIMCO *Yudando Bo Tur Dia*
Salina 461.1833 • Sta. Maria 869.3050 • www.wimco-bv.com

Nepomuceno weer vrijgesproken van merkenbedrog

WILEMSTAD — Drie rechters van het hof oordelen net als de eerste rechter dat er geen voldoende bewijzen zijn dat de ex-voorzitter van de Freezone Association of Curaçao (FrezaCur), Xerxes 'Checo' Nepomuceno (en zijn bedrijf), met opzet vervalste merkproducten heeft ingevoerd of doorgevoerd.

Het Openbaar Ministerie was het met de eerste rechter niet eens met de vrij-spraak van de man en is in hoger beroep gegaan. De behandeling van de beroep-zaak vond enkele weken geleden plaats, waarbij de advocaat van Nepomuceno, Everett Wilsoe, uitgebreid had betoogd dat de man niet bekend was met de inhoud van de container waarin de vervalste merkproducten zijn gevonden. Nepomuceno ontkende zelf ook eigenaar te zijn van de in beslag genomen vervalste merkpro-ducten. Het gaat hier om ruim 400 dozen met kleding van het merk Lacoste, ruim 600 dozen met Marlboro si-garetten, ruim 400 dozen met spijkerbroeken van het merk Calvin Klein en ruim 800 Armani-shirts. De spl-

len zijn in juli vorig jaar bij een bedrijf van Nepomuceno gevonden tijdens controles bij onder andere de E-Zone Harbour en de container-kamer bij de Vrije Zone en door het OM in beslag geno-men. Volgens Nepomuceno wordt hij min of meer ge-dwongen door het controle-systeem van de Curaçaose douane, om alle spullen die hij van klanten in bewaring neemt op zijn eigen naam te registreren. Dit is ook de reden waarom de in beslag genomen vervalste merk-producten op zijn naam ge-registreerd stonden. Het OM is er echter van overtuigd dat de spullen door Nepomuceno zelf wer-den ingevoerd en eiste van de rechter dat zijn hande-lingen bestraft worden met een voorwaardelijke gevan-

genisstraf van zes maanden en een geldboete van in to-taal 250.000 gulden. Het OM kon echter de op-zet van Nepomuceno niet bewijzen. Bovendien staat nergens in de vergunning van Nepomuceno dat hij verplicht is de inhoud van de in bewaring te nemen containers te controleren. Nepomuceno is niet op de hoogte van de precieze in-houd van de containers, be-halve dan van de (globale) omschrijving van de inhoud op de invoice en de bill of lading. Hij verzoekt van zijn opdrachtgevers dat de omschrijving met de inhoud van de containers klopt, in verband met de douanecon-trole. De controle die hij zelf uitvoert, beperkt zich echter tot het checken of er dozen in de container zitten en strekt zich niet uit tot de inhoud van die dozen. Hoe-wel deze controle tamelijk beperkt is, betekent dit niet dat hij opzettelijk heeft ge-handeld en dus is hij vrijge-sproken.

Zes jaar cel voor poging doodslag

WILEMSTAD — De 27-jarige Kingsley Notice uit Jamaica is onlangs conform de eis van officier van justitie Rolf Koert veroordeeld tot zes jaar gevan-genisstraf voor een poging tot doodslag en vuurwa-penbezit. De rechter acht bewezen dat hij meerdere schoten op een stel heeft gelost tijdens een ruzie op de parkeerplaats van een minimarket aan de Cara-casbaaiweg op 8 februari.

Notice werd maanden later, namelijk op 7 mei, aangehou-den. Op de bewuste dag ston-den Notice en zijn partner op de parkeerplaats van de minimarket, in de buurt van Lunapark. Zij kwamen daar een Colombiaanse vrouw en haar partner tegen, waar-mee Notice's partner al een tijdje problemen had. Er ont-stond een discussie en op een gegeven moment besloten Notice en zijn partner weg te rijden. Plotseling stopte de vrouw de auto op onge-veer acht of negen meter van waar het stel zich bevond en stapte Notice uit de auto. Hij nam direct een vuurwapen in de hand en schoot vervol-gens viermaal in de richting van de twee slachtoffers, van been- tot hoofdhoogte. Hier-door had hij vitale lichaams-delen kunnen treffen, aldus

de rechter. Het lukte het Co-lombiaanse stel echter om achter een auto te schuilen, vanwaar zij ter verdediging met bierflessen begonnen te gooien. Notice vluchtte ver-volgens met zijn vrouw. Nie-mand raakte gewond. Volgens de rechter heeft hij door zijn handelingen niet alleen de slachtoffers grote angst aangejaagd, maar ook een ernstige inbreuk op de

rechtsorde gemaakt. Voor-al omdat de schietpartij 's avonds op een parkeerter-rein van een minimarket heeft plaatsgevonden. De rechter rekent dit Notice zwaar aan en vindt een lan-ge gevangenisstraf op zijn plaats. Bij het opleggen van de straf hield de rechter ook rekening met het strafblad van de man, waaruit blijkt dat hij in het verleden ook al is veroordeeld voor een geweldsdelict. Notice's advo-caat, Saran Inderson, deed tijdens de behandeling van de zaak een beroep op nood-weer. Op het moment dat de auto waarin Notice en zijn zwangere vriendin zaten wegreed, is deze door een

bierfles geraakt waardoor de achterraut is vernield, aldus de verdediging. Notice is dus uit de auto gestapt in een verdedigingsgerichte impuls. Hij stond als het ware met zijn rug tegen de muur, zei Inderson, aangezien hij niet terug in de auto kon omdat deze belaagd werd. Hij kon ook niet wegrennen omdat hij dan zijn zwangere vrien-din zou achterlaten, voegde ze eraan toe.

Er waren drie belagers die met (volle) bierflessen gooi-den en Notice werd door een fles aan zijn been geraakt. Uit verdediging dus tegen de aanranding heeft hij het wapen op de Colombiaanse

man gericht en nadat hij door de fles geraakt werd, heeft hij nog een keer ge-schoten. Steeds als er een fles werd gegooid, reageerde hij door te schieten, aldus Inderson, dus was zijn reac-tie proportioneel. Dat er met bierflessen is gegooid, is niet vast komen te staan, aldus de rechter. Maar al was het zo, dan bevond Notice zich in een (wegrijdende) auto op het moment dat de bier-fles die auto raakte, aldus de rechter. Naar het oordeel van de rechter had Notice zich in deze omstandigheden aan de gestelde aanranding kunnen en ook moeten onttrekken om verdere escalatie van het conflict te voorkomen.

Advertenties Curaçao

THE ESSENCE OF BRITAIN
Made in Switzerland by BREITLING

BREITLING
for
BENTLEY

BREITLING BOUTIQUE
RENAISSANCE LOBBY
CURAÇAO

BENTLEY B05
UNITIME

Besluit geschillenregeling dichterbij

DEN HAAG — Minister Ronald Plasterk van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties wil nog voor de Koninkrijksconferentie van 2015 consensus bereiken met Aruba, Curaçao en St. Maarten over een geschillenregeling. Als dat niet lukt, zal hij in ieder geval het standpunt van Nederland bepalen.

Plasterk deed zijn belofte tijdens het debat over de begroting voor 2015. “Er is sprake van een soort vicieuze cirkel als er een geschil is over de inrichting van een geschillenregeling”, zei Plasterk. “Het is nog niet gelukt om een consensus te bereiken, ook niet door de commissie onder leiding van Mito Croes. De meningen verschillen over de reikwijdte van de regeling, dus welke geschillen er wel onder vallen en welke niet, en over de gevolgen van eventuele uitspraken over geschillen. Maar ik zeg toe dat ik nog voor de volgende Koninkrijksconferentie mededeel dat we een consensus hebben bereikt, wat mijn voorkeur heeft, of bekend maak wat de inzet van de Nederlandse regering is.”

Met name Wassila Hachchi van D66 was blij met die toezegging. Ze verwacht dat een geschillenregeling de verhoudingen binnen het Koninkrijk aanzienlijk zal verbeteren. De minister zou volgens haar ook meer zijn best moeten doen om escalaties te voorkomen. Ze noemde Plasterk een minister van Koninkrijksruzijs in plaats van Koninkrijksrelaties. Plasterk wees die typering met kracht van de hand. “Ik verwerp de suggestie dat ik geen oog zou hebben voor de relaties binnen het Koninkrijk.” Ook de Rijksministerraad is bij alle conflicten uiterst zorgvuldig te werk gegaan en achteraf bezien hebben de aanwijzingen voor Curaçao in 2012 en St. Maarten in 2013 hun nut bewezen en zal dat ook voor

Aruba zo blijken te zijn, zei Plasterk. De aanwijzing aan Aruba was ook zeer bescheiden, aangezien het enkel ging om een opdracht aan de gouverneur om de begroting eerst te laten toetsen, zei Plasterk. Gert Jan Segers van de Christen Unie informeerde of er een tijdelijk geschillenregeling mogelijk is voor de periode dat er nog geen permanente procedure of instantie is, maar volgens Plasterk heeft dat weinig zin als er geen juridische grondslag voor is. “Om die reden vond ik het ook niet verstandig om de aanwijzing aan Aruba te laten beoordelen door de Raad van State. Je maakt de Raad van State daarmee een beroepsorgaan van de Rijksministerraad, terwijl het die functie niet heeft”, zei Plasterk. De minister vindt het overigens wel prima als de Raad van State achteraf om advies wordt gevraagd over de procedure die de Rijksmi-

nisterraad heeft gevolgd. Madeleine van Toorenburg van het CDA vroeg Plasterk tot slot nog om zijn mening over de geschillenregeling. De minister verwees hierbij naar de overwegingen van zijn voorganger Piet Hein Donner, tegenwoordig vice-voorzitter van de Raad van State. “Nederland vindt niet dat de geschillenregeling ook van toepassing moet zijn op Rijkswetten. Daarnaast is er de vraag of het een commissie van grijze mannen zou moeten worden of een onderdeel van de Raad van State, wat de voorkeur van Nederland heeft.” Roelof van Laar van de PvdA stelde voor nog enkele maanden de tijd te nemen voor het bereiken van een consensus tussen de regeringen, maar daarna niet langer te wachten en de beslissing over te laten aan de verschillende parlementen.

Zie ook pagina 7: ‘RvS moet besluiten Rijksministerraad toetsen’

Curaçao goed vertegenwoordigd op beurs Brazilië

WILLEMSTAD — Curaçao werd afgelopen week bij de vierdaagse toerismebeurs ABAV, in de Braziliaanse stad Sao Paulo goed vertegenwoordigd, aldus de Curaçao Tourist Board (CTB). Op de beurs stond een team bestaande uit vertegenwoordigers van het CTB, Lions Dive and Beach Resort, Sunscape Curaçao Resort, Spa & Casino en Santa Barbara Beach & Golf Resort Curaçao.

Het team bestond uit een vertegenwoordiging van drie verschillende resorts.

De stand was ditmaal drukker bezocht door touroperators, zo laat de CTB weten.

De jaarlijkse internationale beurs die al meer dan dertig jaar door Promo Inteligencia Turistica wordt georganiseerd, is een van de grootste vakbeurzen binnen de reis- en toerisme-industrie in zowel Noord- als Zuid-Amerika. “Het hoofddoel om de beurs met een team van het eiland bij te wonen, was om de aanwezigheid van de bestemming Curaçao binnen Zuid-Amerika en speciaal in Brazilië te versterken en te consolideren. De stand van Curaçao heeft ditmaal een groei aan bezoekers gekend bestaande uit voornamelijk touroperators. Dit is met name te danken aan de grotere naamsbekendheid van Curaçao die gegeneerd werd door publicaties, tv-uitzendingen en de social media in Brazilië.” Het toeristenbureau laat weten dat Brazilië als een belangrijke markt wordt aangeduid, waarbij het streven is om Curaçao samen met de toerismepartners meer te promoten.

Pais staat achter moratorium

WILLEMSTAD — Politieke partij Pais staat vierkant achter de beslissing van haar minister van Economische Ontwikkeling, Stanley Palm, om een tijdelijke stop te introduceren op het afgeven van vestigingsvergunningen voor toko's en minimarkts. De partij zegt voorstander te zijn van regulering van deze sector.

De regulering die de partij voor ogen heeft, heeft niets te maken ‘free enterprise’. Als voorbeeld noemt Pais dat een blikje doperwten met een etiket in het Vietnamees niet in de schappen kan liggen omdat onze wetten stellen dat etiketten in het Papiaments, Spaans, Engels of Nederlands moeten zijn. “Dit heeft niets met free enterprise te maken. De

fabriek in Vietnam die naar Curaçao exporteert kan een etiket in het Engels op het blikje plakken.” Pais wijst erop dat Curaçao regulering heeft doorgevoerd voor wat betreft etiketten zodat de consument zich op de hoogte kan stellen van het product en de inhoud ervan. “We kunnen niet toelaten dat producten worden geïmporteerd zon-

der dat we kunnen lezen wat de inhoud ervan is. Zo moet je als overheid regulering doorvoeren om de economie te stimuleren, eerlijke concurrentie toe te laten en rekening te houden met de consument en de kwaliteit van het leven van alle burgers.” Pais benadrukt dat ‘free enterprise’ niet ‘free for all’ betekent. “Het kan niet zo zijn dat de ene na de andere toko midden in een woonwijk of naast een verzorgingsstehuis verrijst waarbij er tot ‘s avonds laat muziek wordt gedraaid en er veel lawaai wordt gemaakt wat een last is voor de omgeving.”

Meldpunt Kindermishandeling wordt uitgebreid

WILLEMSTAD — Het Centraal Meldpunt Kindermishandeling (CMK) heeft momenteel maar drie medewerkers in dienst. Het is wel de bedoeling om nog twee personen te werven. Dat maakte Justitie-minister Nelson Navarro (Pais) onlangs bekend naar aanleiding van vragen van MFK-Statenlid Marilyn Moses tijdens de behandeling van de conceptbegroting 2015.

Moses meent bovendien dat CMK niet onder de Voogdijraad moet vallen, maar een onafhankelijke instantie moet worden. Dat had ze tijdens de begrotingsbehandeling in december vorig jaar al naar voren gebracht. Volgens minister Navarro is dit echter niet mogelijk zolang het meldpunt geen eigen locatie heeft, maar hier wordt wel hard aan gewerkt, aldus Navarro. Er is 320.000 gulden be-

groot voor CMK, voegde hij daaraan toe. Moses gaf eerder aan te betreuren dat er weinig tot geen aandacht is besteed aan de wet die CMK regelt, die volgens haar in het jaar 2009 in werking is getreden. CMK is een meldpunt waar deskundigen en slachtoffers terecht kunnen om kindermishandeling te melden en om advies in te winnen over een geval, zonder dat men door de keten van jus-

titiële instanties moet. De regering kan via dit meldpunt informatie vergaren, waardoor het aantal zaken gemeten kan worden en de nodige maatregelen getroffen kunnen worden om dit soort zaken te voorkomen. Volgens Moses is het van belang dat CMK een eigen locatie krijgt, omdat de Voogdijraad gestigmatiseerd wordt. Men neemt onterecht aan dat kinderen hoe dan ook uit huis zullen worden geplaatst door de Voogdijraad. Als CMK een eigen gebouw en een eigen begroting krijgt, kunnen de kinderen beter geholpen worden en krijgt CMK misschien ook meer meldingen binnen, meent Moses.

Advertenties Curaçao

WWW.CITRO.ORG

CHECK THE WEATHER FORECAST BEFORE LEAVING!

ENJOY THE SEA RESPONSIBLY

 FOR EMERGENCIES 913

DJASABRA 4 DI OKTOBER

OTRO KARA OTRO KARA TAMBE BAZAAR

Lo bai tin koopjestafo pafu

Full Store: 10%

Selekshon Grandi na 50%

RUIMTE TE HUUR

Te huur zeer representatieve kantoor ruimte op top locatie te Salina, Curaçao Het pand is in een veilige buurt in het hart van het financiële centrum van Curaçao.

De kamers worden bij voorkeur tezamen verhuurd, maar afzonderlijke verhuur is bespreekbaar.

Verdere details:

- Oppervlakte 320 m2 (eerste verdieping boven de prachtige nieuwe winkel van The Yellow House)
- Huurtermijn: min. 1 jaar (bij langere termijn volledige aanpassing naar gelang behoefte)
- Oplevering: per direct
- Uitstekende bereikbaarheid, zeer goede parkeervoorziening
- Professionele uitstraling en ruime, lichte opzet
- Nabij horeca en winkels
- kitchenette
- Onafhankelijke airco systemen per ruimte
- Goede beveiliging door middel van alarm installatie

Voor meer informatie:

Mevr. Sonia Manglani Tel: (+599) 9 6705284

Ten behoeve van onze klant een gerenommeerd advocatenkantoor is Deloitte Dutch Caribbean op zoek naar kandidaten voor de functie van:

Advocaat-Medewerker

De functie
Als Advocaat-Medewerker onderhoudt u contacten met lokale, regionale en internationale cliënten. U verricht juridisch onderzoek, u geeft juridisch advies, u behartigt belangen van cliënten en u voert procedures in civiele en administratiefrechtelijke zaken. Hiernaast levert u een bijdrage aan de groei van de praktijk.

Uw profiel
U heeft uw advocaatstage succesvol afgerond en maximaal 2 jaar ervaring als advocaat-medewerker, u bent ambitieus, u heeft oog voor kwaliteit en u bent juridisch-inhoudelijk scherp. Verder beschikt u over uitstekende analytische, probleemoplossende en adviesvaardigheden. U bent een team-player, commercieel ingesteld, hands-on, flexibel en stressbestendig. U beheerst de Nederlandse en Engelse taal uitstekend, zowel in woord als in geschrift. Beheersing van Papiamento en Spaans is een pré.

Het aanbod
Onze klant biedt een uitdagende functie in een fijne en professionele werkomgeving, een open prettige werksfeer, aandacht en ruimte voor specialisatie en persoonlijke ontwikkeling, carrièreperspectieven, vakinhoudelijk interessante opdrachten en uitstekende arbeidsvoorwaarden.

Procedure
Voor nadere informatie over de organisatie en/of de functie kunt u contact opnemen met mevr. Maghalie van der Bunt - George, partner Human Capital Consultancy, Training & Assessments bij Deloitte Dutch Caribbean op tel: (+5999) 433 3333 of (+5999) 690 8610. U kunt uw sollicitatiebrief en CV vóór 23 oktober a.s. e-mailen naar hrm@deloitte.com. U ontvangt binnen 2 dagen een ontvangstbevestiging. Een assessment kan deel uitmaken van de selectieprocedure. Uw sollicitatie wordt vertrouwelijk behandeld.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee its network of member firms and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see ("DTTL"), www.deloitte.com/about for a more detailed description of the legal structure of DTTL and its member firms. © 2014. For information, contact Deloitte Dutch Caribbean.

Deloitte.

Bijeenkomsten met barioregisseurs gaan door

KRALENDIJK — In Rincon is afgelopen dinsdag een tweede ontmoeting geweest tussen de barioregisseur (wijkagent) en de inwoners. De bijeenkomst vond plaats in het buurtcentrum. Barioregisseur in Rincon, Ibi Statie, gaf informatie over het werk van de wijkagent aan een goed gevulde zaal.

Deze wijkbijeenkomsten maken deel uit van een reeks bijeenkomsten die het Korps Politie Caribisch Nederland

(KPCN) heeft gepland om de bewoners kennis te laten maken met hun wijkagent, zijn taken en ook wat men

voor elkaar kan betekenen. Ook werd door het Bureau Slachtofferhulp, dat onderdeel is van KPCN, informatie verstrekt. In oktober zal Lee Anthonij, wijkagent van Noord Salia, Antriol en Amboina volgen waarna Eugene Granviel in november volgt met de wijk Playa.

Studeren in de regio levert betere studieresultaten op Eilanden gaan samen perikelen rondom studeren in het buitenland aanpakken

KRALENDIJK — Er komt een centraal platform ‘Studeren in het buitenland’ voor de eilanden in het Caribisch deel van Nederland. Het platform moet een integrale aanpak voorbereiden voor een centraal voorbereidings- en begeleidingsprogramma van studenten die in het buitenland gaan studeren. Daarin moeten deelnemers uit elk van de eilanden zitting hebben. Daartoe is besloten door de deelnemers aan de onderwijsconferentie, ‘Studeren in het buitenland’, die op 29 en 30 september op Bonaire is gehouden.

Onder de deelnemers aan de conferentie bevonden zich, behalve schooldecanen van de eilanden, ook vertegenwoordigers van DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs), Studiefinanciering en de diverse onderwijsrelateerde instanties die in Nederland en op de eilanden verantwoordelijk zijn voor de voorbereiding en begeleiding van studenten die buiten hun eiland een studie gaan volgen. Centrale vraag van de conferentie was: ‘Welke maatregelen en voorzieningen zijn er nodig om ervoor te zorgen dat meer studenten van de voormalige Nederlandse Antillen hun studie in het buitenland met succes afronden’. De deelnemers wisselden kennis en ervaring uit en kwamen samen tot een pakket aan maatregelen ter verbetering van een aantal aspecten rond het studeren

in het buitenland. Daarbij ging het onder meer over de voorbereiding van de toekomstige studenten op hun eigen eiland, de opvang en begeleiding van studenten in Nederland en in de regio en de het opzetten van een centrale database met informatie over erkende opleidingsinstituten in de regio.

Uit de presentaties bleek dat hoewel ieder eiland op een eigen wijze de voorbereiding van de vertrekkende studenten en hun opvang en begeleiding in het buitenland aanpakt, iedereen tegen dezelfde problematiek aanloopt. De deelnemers waren het erover eens, dat een integrale aanpak nodig is, waarin de ‘best practices’ en ervaringen van de verschillende eilanden gebundeld worden. Daarom is besloten dat er een centraal platform ‘Stu-

deren in het buitenland’ moet komen met deelnemers vanuit elk van de eilanden. Doel van dit platform wordt om de acties te identificeren, uit te zetten en te coördineren om te komen tot een blauwdruk voor een centraal voorbereidings- en begeleidingsprogramma. Vervolgens zal elk eiland vanuit een eigen visie en verantwoordelijkheid zelf keuzes kunnen maken voor de inrichting van een voorbereidings- en begeleidingsprogramma. Het platform zal nog tijdens dit kalenderjaar bij elkaar komen om heldere doelstellingen te formuleren en de activiteiten om deze doelstellingen te realiseren. Het departement van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) binnen de Rijksdienst Caribisch Nederland, tevens initiatiefnemer voor deze conferentie, zal de eerste bijeenkomst organiseren. Uit de ervaringen van de eilanden komt duidelijk naar voren dat studenten die in de regio gaan studeren doorgaans betere studieresultaten behalen. Zij blijven ook minder last te hebben van de aanpassings-, taal- en cultuurproblemen die voor de studenten in Nederland doorgaans een

belangrijk obstakel vormen voor een succesvolle studietijd. Uit een inventarisatie van opleidingsinstituten in de regio kwam naar voren dat er in de regio een ruim aanbod aan erkende opleidingen is, die aan de behoeften van de eilanden voldoen. Verder blijken er mogelijkheden te zijn om door middel van samenwerkingsovereenkomsten met sommige relatief dure instituten, te komen tot collegegeldbedragen die geheel of grotendeels uit de studiefinanciering kunnen worden betaald. Stichting Studiekeuze 1 2 3 (onafhankelijke leverancier van studiekeuze-informatie binnen Nederland, onder meer d.m.v. de website studiekeuzeinformatie.nl) presenteerde tot slot een voorstel om de bestaande database van Nederlandse opleidingsinstituten uit te breiden met informatie over het studieaanbod in de Caribische regio. Verdere uitwerking van de wijze waarop deze informatie in de database moet worden opgenomen en ontsloten via eilandelijke websites, wordt één van de onderwerpen waar het platform ‘Studeren in het buitenland’ mee aan de slag zal gaan.

‘RvS moet besluiten Rijkswinsterraad toetsen’

WILLEMSTAD — De Staten van St. Maarten doen een dringend beroep op de regeringen van Aruba, Curaçao en St. Maarten om de Raad van State (RvS) van het Koninkrijk te benaderen voor advies betreffende de handelwijze van de Rijkswinsterraad. Ze willen een uitspraak van de RvS over de constitutionali- teit van het handelen van de Rijkswinsterraad. Ook dringen de Staten aan om zo snel mogelijk met een geschillenregeling te komen.

Onlangs hebben de Staten van St. Maarten een tweetal moties aangenomen waarin deze beslissingen zijn genomen. De Staten van St. Maarten wijzen erop dat in het recente verleden de landen Aruba en St. Maarten geconfronteerd werden met het handelen van de Rijkswinsterraad wat concreet heeft geresulteerd een instructie aan de gouverneur van St. Maarten om onderzoek te plegen naar de integriteit van het bestuur van dat land. Ook heeft de Rijkswinsterraad Aruba een verbale instructie gegeven die later is geformaliseerd in een Koninklijk Besluit aan de gouverneur van Aruba houdende een verbod om de begroting van Aruba voor 2014 te bekrachtigen, met als gevolg dat deze lands-

verordening niet in werking kan treden. De Staten van St. Maarten stellen dat de Staten van Aruba, Curaçao en St. Maarten ten aanzien van de waarborging van de autonomie van de landen in Koninkrijksverband hun solidariteit tegenover elkaar uitspreken. Tevens stellen zij dat er op dit moment geen onafhankelijke instantie binnen het Koninkrijk is die belast is met het geven van bindende uitspraken over geschillen op het gebied van de toepassing en interpretatie van bepalingen opgenomen in het Statuut voor het Koninkrijk en de Rijkswetten.

Geschillenregeling

De Staten van St. Maarten dringen tevens nogmaals met klem aan bij de par-

menten en de regeringen van de landen in het Koninkrijk en de Koninkrijksregering om zo spoedig mogelijk een geschillenregeling in het leven te roepen waarbij een onafhankelijke instantie wordt aangewezen die in strikt juridische geschillen over de interpretatie van het Statuut van het Koninkrijk der Nederlanden bindende uitspraken zal doen. Vooruitlopend op de instelling van de onafhankelijke instantie moet de Raad van State van het Koninkrijk verplicht advies wordt gevraagd door de Koninkrijksregering ten aanzien van besluiten die worden genomen, vinden de Staten van St. Maarten. Zij wijzen op het eindrapport van de Commissie Geschillenregeling van 2 april waarin Aruba, Curaçao en St. Maarten de noodzaak onderschrijven van een deugdelijke onafhankelijke geschillenregeling. Ook refereren de Staten van St. Maarten aan het besluit van de Rijkswinsterraad van 6 november 2009 om een deugdelijke geschillenregeling tot stand te brengen waarbij een onafhan-

kelijke instantie bindende uitspraken zou kunnen doen over de interpretatie van het Statuut en Rijksregelingen. Tevens, aldus de Staten van St. Maarten, heeft de Tweede Kamer heeft op 12 april 2010 een motie aangenomen waarin bij de Koninkrijksregering wordt aangedrongen om een geschillenregeling in het leven te roepen waarbij een onafhankelijke instantie wordt aangewezen die in strikt juridische geschillen over de interpretatie van bepalingen in het Statuut, bindende uitspraken kan doen om deze te beslechten. Tot slot wijzen de Staten van St. Maarten erop dat tijdens het Interparlementair Koninkrijksoverleg van maart 2013 de delegaties van de landen in het Koninkrijk te kennen hebben gegeven het te betreuren dat de regeringen gezamenlijk nog geen gevolg hadden gegeven aan de uitvoering van de in 2010 aangenomen motie Yrausquin-Herde over de geschillenregeling en hadden de regeringen daarom verzocht alsnog, uiterlijk voor het einde van 2013, uitvoering te geven aan deze motie.

Persoonlijkheids- en leiderschapsontwikkeling voor jongeren

KRALENDIJK — Jongeren in de leeftijd van 10 tot en met 24 jaar krijgen volgende week de volle aandacht. Van 6 tot 11 oktober organiseert Federatie Antilliaanse Jeugdzorg (FAJ) Kring Bonaire, in samenwerking met de afdeling Opvoeding en Welzijn van de directie Samenleving en Zorg, een week waarin hun persoonlijke ontwikkeling en leiderschap bij jongeren centraal staan.

Het programma tijdens deze ‘Week van persoonlijkheidsontwikkeling en leiderschap’ wordt geleid door Gerald Chirino, van ‘Journey to Significance’, een organisatie op het gebied van talent- en persoonlijkheidsontwikkeling van de

jongeren. Chirino is een internationale choreograaf, wedstrijdcoach, auteur en trainer. Het programma heeft tot doel om jonge leiders met verantwoordelijkheid te creëren en te werken aan hun zelfwaardering. Dat gebeurt door middel van dans. De bijeenkomsten worden in Jong Bonaire gehouden en is een dagelijks drie uur durend programma: op dinsdag 7 oktober van 14.00 tot 17.00 uur, woensdag 8 oktober van 9.00 tot 12.00 uur. De afsluiting is op op zaterdag met een publiek optreden, getiteld: ‘Caribbean Groove Fire Dance Workout’. Jongeren die mee willen kunnen contact opnemen met FAJ tijdens kantooruren op het telefoonnummer 717-8666. De inschrijving sluit op maandag 12 oktober, om 12.00 uur.

Advertenties Curaçao

Opnieuw aanhouding Country Garden

KRALENDIJK — In het kader van het onderzoek ‘Country Garden’ is woensdagavond, 1 oktober, opnieuw een verdachte aangehouden.

De man, M.J.A.G., werd op verzoek van het onderzoeksteam door de Koninklijke Marechaussee aangehouden op Flamingo Airport op Bonaire. Hij stond op het punt om het eiland te verlaten. Hij is in verzekering gesteld en zal vandaag worden voorgeleid voor de rechter-commissaris.

In het belang van het onderzoek kunnen momenteel geen nadere mededelingen worden gedaan.

**ST. EUSTATIUS OPENBAAR LICHAAM
CARIBISCH NEDERLAND
EXTERNE VACATURE**

Het Bestuurscollege van het Openbaar Lichaam St. Eustatius, Caribisch Nederland wenst op korte termijn in contact te komen met kandidaten die geïnteresseerd zijn in de volgende functie:

Directie Beleid en Ondersteuning Economie en Infrastructuur:
Dienst LVV

Unit Manager, (vac. 10 – 2014)
Vereiste vooropleiding: HBO werk en denk niveau

We bieden een maximum bruto jaarsalaris van \$52,743.96. Dit hangt af van de leeftijd, ervaring en bevoegdheid.

Schriftelijke reacties gaarne uiterlijk 13 oktober 2014 richten aan:

Het Bestuurscollege van het Openbaar Lichaam St. Eustatius
tav. Personeel & Organisatie
Government Administration Office
St. Eustatius, Caribisch Nederland

Voor een uitgebreide taakomschrijving kan contact opgenomen worden met de afdeling Personeel & Organisatie.
Tel: 0318-2931
Fax 0318-3391
Email: personeelaffairs@stati.gov.com

WAYLON
FRIDAY OCTOBER 10TH

CNSJ '12 ARTIST

LANDHUIS BRIEVENGAT
STARTING NAFL. 55,-
SHUTTLE SERVICE'S
VIP PACKAGES
WWW.SHOUTCURACAO.COM

TICKETS ARE AVAILABLE AT THE WINEFACTORY, WITH FUNMILES AT FUNMILES OR ONLINE:

WELPROP INVESTMENT N.V.

The shareholders of **Welprop Investment N.V.**, a limited liability company established in Curaçao, registered at the Curaçao Chamber of Commerce & Industry under number 28803 (the “Company”), are called to attend the Annual General Meeting of Shareholders, which will be held on October 7, 2014 at the offices of Intertrust (Curaçao) B.V., Kaya W.F.G. (Jombi) Mensing 14, 2nd Floor, Curaçao.

The items on the agenda are as follows:

- Opening of the meeting;
- waiving of the provisions of the Articles of Association with regard to the holding of the Annual General Meeting of Shareholders within nine months of the close of the Company’s financial year;
- Approval of the balance sheet, profit and loss account and Report of Management of the company for the fiscal year ended December 31, 2012 and discharge of the Management for their performance during the year under review;
- Allocation of the result;
- Request and queries;
- Closing.

Shareholders who wish to attend the meeting have to inform the Board of Directors in writing of their intention by the latest on October 6, 2014.

Intertrust (Curaçao) B.V.
Managing Director

Voor AA of NA meetings of hulp

Tel: 518-7272
drankdrugs@yahoo.com

Verrassingsbezoek Cameron aan Afghanistan

Foto: AFP

De Britse premier David Cameron (links) heeft vandaag een onaangekondigd bezoek gebracht aan Afghanistan om kennis te maken met de nieuwe Afghaanse regering.

KABUL — De Britse premier David Cameron heeft vandaag een onaangekondigd bezoek gebracht aan Afghanistan om kennis te maken met de nieuwe Afghaanse regering. Hij is de eerste belangrijke westerse leider die langsgaat in Kabul, sinds de nieuwe regering daar is geïnstalleerd.

In een gemeenschappelijke persconferentie stond Cameron stil bij de vorderingen die de afgelopen jaren in Afghanistan zijn gemaakt. “We hebben allemaal een gemeenschappelijk doel en dat is een veiliger, stabielere en welvarender Afghanistan.” Ook

besteedde hij aandacht aan het belang van een goed bestuur. “Het volk van Afghanistan verdient een effectieve en legitieme regering die een betere toekomst bouwt.”

Ashraf Ghani werd maandag beëdigd als president

van Afghanistan. Dat gebeurde na maanden van onenigheid over de uitslag van de presidentsverkiezingen. Ghani en zijn concurrent in de presidentsrace Abdullah Abdullah claimden beiden de overwinning. Uiteindelijk werd Ghani president en Abdullah premier. Het was de eerste democratische machtswisseling in de geschiedenis van het land. Groot-Brittannië zal zich ‘een sterke partner en goede vriend’ van Afghanistan tonen, verzekerde Came-

ron Ghani. Voorafgaand aan zijn ontmoeting met de nieuwe president betoonde hij eer aan de Britse militairen die in Afghanistan zijn gesneuveld of gewond zijn geraakt. Op weg naar Afghanistan bezocht de Britse premier luchtmachtbasis Akrotiri op Cyprus van waar Britse aanvalsvluchten worden uitgevoerd op IS in Irak.

Cameron zal ook gesprekken voeren met Abdullah.

Paus en VN-topman onder favorieten Nobelprijs

OSLO/STOCKHOLM — Paus Franciscus, VN-topman Ban Ki-moon, de Amerikaanse klokkenluider Edward Snowden en de Congolese arts Denis Mukwege, die slachtoffers van verkrachting bijstaat, behoren volgens de bookmakers tot de favorieten voor de Nobelprijs voor de Vrede. De winnaar wordt volgende week vrijdag bekendgemaakt.

Het Noorse Nobelcomité, dat de prijs jaarlijks toekent, heeft dit jaar de keus uit 278 kandidaten. Ook president Vladimir Poetin van Rusland staat op de lijst, maar weinigen verwachten dat hij kans maakt. Vorig jaar ging de onderscheiding naar de Organisatie voor het Verbod op Chemische Wapens (OPCW), die in Den Haag is gevestigd. De winnaar krijgt net als de winnaars van de andere Nobelprijzen 8 miljoen Zweedse kroon (2 miljoen gulden). De bekendmakingen van de

Nobelprijs beginnen maandag met de onderscheiding voor Geneeskunde en Fysiologie. Daarna komen Natuurkunde (dinsdag), Scheikunde (woensdag), Vrede (vrijdag) en Economie (maandag 13 oktober). De datum voor de toekenning van de Nobelprijs voor Literatuur is nog niet bekendgemaakt. Vaststaat dat het op een donderdag gebeurt en de kans lijkt groot dat de Canadese korteverhalenschrijfster Alice Munro volgende week donderdag hoort wie haar als Nobelprijswinnaar

opvolgt.

In totaal negentien Nederlanders hebben de Nobelprijs gewonnen. Vooral bij natuurkunde was Nederland succesvol. Tien Nederlanders kregen een onderscheiding voor hun prestaties op het terrein van de fysica. De laatste was André Geim, bijzonder hoogleraar in Nijmegen, in 2010. Alleen de onderscheiding voor literatuur is nog nooit aan een Nederlander ten deel gevallen. Nederland blijft daarmee achter bij landen als IJsland, Finland, Hongarije en Portugal, die wel in de prijzen vielen.

Zoals elk jaar worden de prijzen uitgereikt op 10 december, de sterfdag van Alfred Nobel.

Israël grendelt Westelijke Jordaanoever af

TEL AVIV — In verband met de joodse feestdag Jom Kippoer hebben de Israëliërs de Westelijke Jordaanoever afgegrensd van de buitenwereld. Tot morgenavond laat kunnen Palestijnen niet naar Israël reizen, alleen in bijzondere humanitaire noodgevallen wordt een uitzondering gemaakt.

Binnen Israël zijn uitgebreide veiligheidsmaatregelen genomen. In Jeruzalem zijn vier keer zoveel agenten op de been als normaal, meldt

de krant *Haaretz*. Het is de afgelopen weken onrustig geweest in de stad. Ook valt Jom Kippoer samen met het islamitische Offerfeest. Op

‘Trainingskamp jihadisten in de Ardennen’

BRUSSEL — Radicale moslims in België hebben een trainingskamp opgezet in de Ardennen om zich voor te bereiden op de jihad. Volgens de Belgische kranten

Het Nieuwsblad en *De Stan-daard* onderzoekt de politie de zaak. Foto's van het kamp zijn op Facebook opgedoken. Ze staan op de pagina van een radicale moslim

uit Brussel. “Dit is verontrendend en lijkt in niets op gewoon gezellig paintballen onder vrienden”, stelt de politie. “Dit heeft veel weg van een radicaal trainingskamp.”

F-16's kunnen volgende week IS aanvallen

DEN HAAG — Nederlandse gevechtsvliegtuigen kunnen in de loop van volgende week doelen van terreurbeweging Islamitische Staat (IS) in Irak aanvallen. Dat zei minister-president Mark Rutte gisteravond tijdens het afrondende debat over de missie in de Tweede Kamer.

Bijna alle fractieleiders spraken hun steun uit voor de missie. Alleen de SP en de Partij voor de Dieren zijn tegen. Daarmee is er een zeer brede steun voor een missie waarbij veel geweld zal worden gebruikt en zo'n omvangrijke steun is ‘misschien wel historisch’, constateerde minister Frans Timmermans van Buitenlandse Zaken eerder op de dag.

De eerste drie F-16's zijn inmiddels gearriveerd op een basis in Jordanië. De andere vijf toestellen vertrekken de komende dagen. Met hen gaan 250 militairen mee. Verder zal de komende weken bekend wor-

den waar 130 Nederlandse militairen hun Iraakse en Koerdische collega's gaan trainen.

“IS is een nietsontziende ideologie die onze rechtsstaat bedreigt”, verklaarde Rutte het besluit om mee te doen aan een coalitie van veertig landen om de terreurgroep te bestrijden. Volgens SP-leider Emile Roemer is de Kamer ‘unaniem in zijn afschuw richting IS’, maar hij vreest dat Nederland zich met de missie in een ‘wespennest’ begeeft. Net als bij het debat eerder op de dag met de fractiespecialisten stond het feit dat de missie zich beperkt tot Irak het meest

ter discussie. Het CDA, de PVV en de Groep Bontes/Van Klaveren willen ook dat Nederland militair gaat ingrijpen tegen IS in Syrië.

Het kabinet vindt dat een zogeheten volkenrechtelijk mandaat nodig is om ingrijpen in Syrië te rechtvaardigen. Volgens Rutte kan nu niet ‘met stelligheid’ worden gezegd dat zo'n mandaat er is. Wel gaat het kabinet zich beijveren om een dergelijk mandaat dichterbij te brengen.

Rutte benadrukte dat elk besluit om aan een militaire missie mee te doen, een moeilijk besluit is. “We vragen Nederlandse militairen hun eigen leven in de waagschaal te stellen voor vrede en veiligheid. Hun werk daar is van groot belang voor onze veiligheid hier”, zei de premier.

Laatste dag Oktoberfest

Foto: AFP

MÜNCHEN — Momenteel wordt het traditionele Oktoberfest gehouden in München. Dit is het grootste bierfestival ter wereld en wordt elk jaar bezocht door meer dan vijf miljoen mensen. Tijdens het festival dragen de bezoekers veelal traditionele kledingdracht en worden lokale bieren geschonken. Vandaag is de laatste dag van dit jaarlijks terugkerende evenement.

Asielzoekers Hamburg reppen van mishandeling

HAMBURG — Na berichten over de mishandeling van asielzoekers in onder meer de Duitse steden Essen en Bad Berleburg zijn er ook vanuit een opvangcentrum in Hamburg klachten gekomen. Een vluchteling zei op de televisie dat een beveiligers hem heeft geduwd en geslagen en dat hij daarvan getuigen heeft.

Een andere man liet weten dat twee agenten, die voor assistentie naar het opvangcentrum waren geroepen, zijn arm hadden verdraaid, hem op de grond hadden gegooid en een voet op zijn hoofd hadden gezet, aldus de Noord-Duitse omroep *NDR* vandaag. De advocaat van de vluchtelingen heeft de incidenten bij de politie gemeld.

Volgens een politiewoordvoerder moesten agenten op 15 september ingrijpen in het centrum, omdat een bewoner een veiligheidsmedewerker had bedreigd. Hij zei dat de hulp van de politie ook was ingeroepen, nadat een dronken bewoner van het centrum agressief was geworden. Afgelopen weekende was

ophef ontstaan over de mogelijke mishandeling van asielzoekers in de deelstaat Noord-Rijnland-Westfalen.

Politie en justitie toonden foto's, waarop een man te zien is die op zijn buik op de grond ligt. De asielzoeker, een twintigjarige Algerijn, is vastgebonden. Een van de beveiligers heeft zijn voet in de nek van de man. Een andere beveiligers staat eraan. Het incident gebeurde in de gemeente Burbach. Zeker zes beveiligers van een particulier bedrijf worden verdacht van mishandeling.

Overleg moet kou wegnemen over team-Juncker

BRUSSEL — Praten, praten, praten. De toekomstige voorzitter van de Europese Commissie, Jean-Claude Juncker, weet wat hem te doen staat om de kou uit de lucht te nemen bij het Europees Parlement (EP) over zijn team. Voor maandag en dinsdag staan er extra overleggen gepland tussen hem en de leiders van de grootste politieke families in het EP, zo vernam persbureau ANP vandaag van goed ingevoerde bronnen.

Het EP heeft namelijk vijf kandidaat-commissarissen deze week in de wacht gezet na hun hoorzittingen. Het is gebruikelijk dat vrijwel direct na afloop van de hoorzitting beslist wordt over het lot van de sollicitant. Maar de europarlementariërs laten nu dus nog vijf kandidaat-commissarissen bungelen.

Juncker, die bij monde van zijn woordvoerder liet weten tot nu toe blij te zijn met de optredens van zijn kandidaten, moet ook wel zorgen hebben. Hij steunt

op goedkeuring van de christendemocraten (EVP) én de sociaaldemocraten (S&D) in het EP. Die twee groepen hebben in principe een meerderheid, maar die zogeheten grote coalitie vertoont na de eerste reeks hoorzittingen scheuren.

Voor maandag staat er dan ook een gesprek gepland tussen Juncker en de leiders van de EVP en S&D. Ook de liberalen zouden aanschuiven. “Reken maar dat er deze dagen veel getelefoneerd wordt”, klinkt het. Niet al-

leen in Brussel tussen de Europese instellingen en de verschillende politieke partijen, maar ook met de verschillende hoofdsteden. “Om de boel te sussen.”

Maandag beginnen de hoorzittingen weer. Minister Frans Timmermans (Buitenlandse Zaken) is dinsdagmiddag als laatste aan de beurt. Direct daarna heeft Juncker weer gesprekken met de politieke families om alle hoorzittingen te evalueren.

Wil team-Juncker op 1 november van start gaan, dan moet het EP uiterlijk op 22 oktober zijn zegen geven. Maar mochten er portefeuilleveranderingen komen of zelfs nieuwe kandidaten, dan is het zeer denkbaar dat dit nieuwe dagelijks bestuur van de EU later aan het werk kan.

Man ligt 2 jaar dood in bos

BELLINGWOLDE

— Een man die sinds oktober 2012 vermist werd, blijkt twee jaar lang dood in een bos in het Groningse Bellingwolde te hebben gelegen.

Zijn lichaam werd dinsdag aangetroffen door een voorbijganger. De doodsoorzaak is niet bekend. Er zijn geen aanwijzingen voor een misdrijf, meldde de politie vandaag.

De identiteit van de man is vastgesteld aan de hand van gebitsgegevens. Zijn stoffelijk overschot lag op een afgelegen plek in het bos, wat volgens de politie mogelijk verklaart waarom hij niet eerder werd gevonden.

(sporen van) een zeeschildpad gezien?
Bel **TURTLE HOTLINE : 592 93 93**

Literatuurprijs voor debuut De Consequenties

Niña Weijers is de winnaar van de Anton Wachterprijs 2014, de tweejaarlijkse prijs voor een prozadebuut. Weijers krijgt de prijs voor haar in mei dit jaar verschenen roman De consequenties. Voor de Anton Wachterprijs werden dit jaar 93 boeken ingezonden, op de shortlist stonden vier andere schrijvers. Eerdere winnaars van de prijs zijn onder anderen Frans Kellendonk, A.F.Th. van der Heijden en Arnon Grunberg. Niña Weijers (1987) studeerde literatuurwetenschap. In 2010 won zij de schrijfwedstrijd Write Now!, en ze publiceerde korte verhalen in onder andere De Gids en Passionate Magazine. Door Opzij werd ze in 2013 uitgeroepen tot een van de '35 schrijfsters onder de 35'. Ze heeft een vaste column op de website van De Groene Amsterdammer. Samen met Simone van Saarloos maakt ze

Niña Weijers

de talkshow Weijers & Van Saarloos. Op 11 oktober wordt tijdens het Gentse literaire festival Het Betere Boek bekendgemaakt of Weijers ook de Bronzen Uil 2014 zal ontvangen, de prijs voor het beste Nederlandstalige debuut van het afgelopen jaar.

Dochter leider Hongkong gaat los op Facebook

De dochter van Leung Chun-ying, de leider van Hongkong, ligt net als haar vader onder vuur. Ze had haar profielfoto op Facebook veranderd en kreeg behoorlijk wat commentaar op een ketting die ze droeg. In haar weerwoord deelde Leung Chay-yan een paar pijnlijke sneren uit. Een van haar volgers vond dat de opzichtige ketting veel weg had van een halsband voor honden. "Helemaal niet, gekkie", begint Chay-yan haar weerwoord waarin ze opschept dat ze het sieraad gekocht heeft bij Lane Crawford. Daarna bedankt ze alle belastingbetalers van Hong-

kong. "Die hebben ervoor betaald", schrijft ze. "Net als voor mijn schoenen en kleding. Bedankt!" Daarmee is de kous nog niet af. "Misschien moet ik niet alle belastingbetalers bedanken. Want de meesten van jullie zijn toch werkloos en hebben alle tijd om mij te bestoken met zielige reacties en boodschappen." Het is niet de eerste keer dat Chay-yan een scheve schaats rijdt op sociale media, weet Coconuts Hongkong. Eerder deed ze haar beklag over haar moeder, omdat de First Lady van Hongkong te weinig uitstraling zou hebben.

'Goede vaders willen minder seks'

Mannen kunnen niet opgewonden zijn én hun hersenen gebruiken omdat het bloed maar op één plek tegelijkertijd kan zijn, tenminste dat zeggen ze. Het klinkt misschien als een onzinnstelling, maar volgens professor Robert M. Sapolsky zit er een kern van waarheid in. Niet dat het verhaal van het bloed klopt, maar wel dat er een verband is tussen de tijd die mannen aan het opvoeden van hun kinderen besteden en de mate waarin ze zin hebben in seks. In *The Wall Street Journal* schrijft Sapolsky dat er een verband is tussen het goed opvoeden van kinderen en het testosteronniveau bij vaders. Mannen die veel tijd aan hun kroost besteden, hebben, zo blijkt uit onderzoek, minder zin in seks. Hoe dat komt, is niet helemaal duidelijk. Het zou kunnen zijn dat mannen met een laag testosteronniveau nou eenmaal betere vaders zijn of dat het vaderschap het testosteronspiegel verandert. Volgens de wetenschapper zijn dieren in twee groepen in te delen. Er zijn diersoorten waarbij de mannetjes zorgen voor zo veel mogelijk nageslacht door in ieder willekeurig vrouwtje sperma achter te laten en er zijn soorten die voor weinig nageslacht zorgen, maar wel veel tijd steken in het gezond

Photo: KOEN SUYK

grootbrengen van de kleintjes. Zo zijn er vissen, die als ze eitjes zien, hun zaad 'all over the place' schieten. Ook sommige apensoorten houden er een nogal losbandig seksleven op na. Bij andere apen zie je daarentegen weer mannetjes die hun partners met zorg uitzoeken en in de buurt blijven als de kleintjes opgroeien. Ook een groot aantal vogelsoorten is zo trouw in de liefde. Mensen

zijn volgens de Amerikaan in beide categorieën in te delen. Je hebt de brave vaders die hun gezin op de eerste plaats zetten en de seksbeluste cowboys. Overigens wil Sapolsky niet helemaal zeggen dat alle goede vaders een lousy libido hebben en ook niet dat alle casanova's slechte vaders zijn, maar dat er ergens een verband is, dat staat volgens hem wel vast.

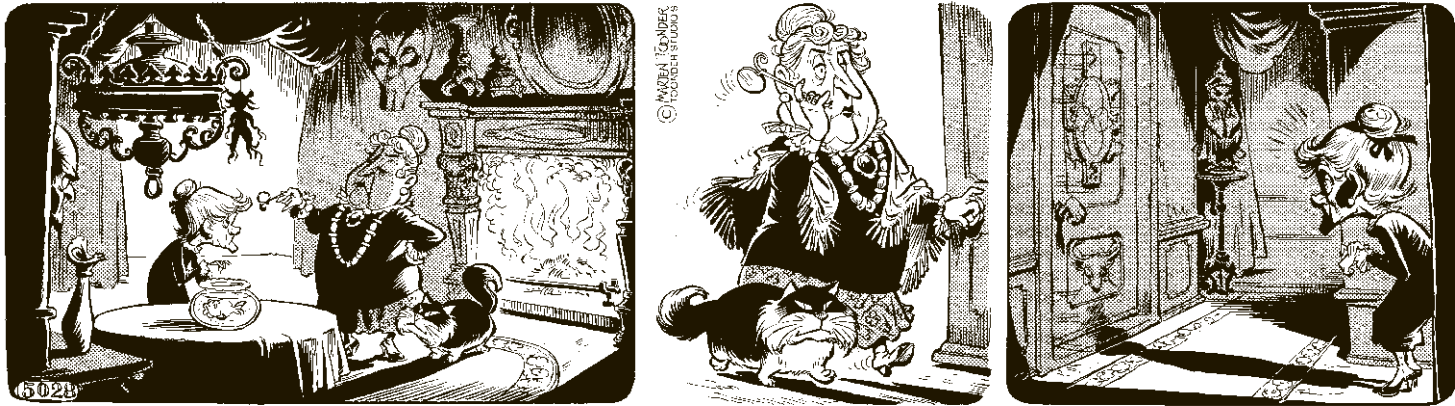
Ook iets leuks voor de Mensen pagina ?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden? Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina!

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar: redactie@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Koning Hollewijn en de Aanslager

Door Marten Toonder

"Als de sterren duidelijke taal spreken, mogen wij die niet verdraaien. Dat moest je weten, Anna! En nu wil ik er verder niets meer over horen. Mijn astrologische rubriek gaat zo ons nachtblad in, en jij gaat nu je artikelje schrijven." "Jawel, Coba," zei haar Zuster zuchtend. "Wil je wat thee hebben?" Maar Coba stapte reeds de gang op. "Nee," antwoordde ze. "Ik moet de tijd gebruiken om contact met Gene Zijde te verkrijgen voor het hoofd-

artikel. Stoor me dus niet, ik moet me concentreren." Met die woorden verdween ze in een zijka-merkje en deed de deur achter zich op slot. "Die Coba toch," prevelde Anna eerbiedig. "Nu gaat ze weer Krachten oproepen, zonder aan gevaar te denken. Alles heeft ze over voor onze krant. Maar ik hoop toch dat ze straks met wat prettiger Boodschappen terugkeert. Anders wordt het zo'n rampen-krant..."

Mensen

Werknemer van de maand van Sehos

Het bestuur van het St. Elisabeth Hospitaal (Sehos) heeft Liliana Pereira-Restrepo uitgeroepen als medewerker van de maand september. Pereira-Restrepo werkt op de Radiologie-afdeling en werd door haar collega's aangewezen als een bijzondere kracht. Met name haar inzet om zich zowel het Papiaments als het Nederlands eigen te maken om de patiënten beter van dienst te kunnen zijn en bij te kunnen dragen aan een goede communicatie met collega's, heeft daarbij indruk gemaakt. Dr. ir. Javier Hernandez en drs. Indra Rossen-Lucasius reikten het certificaat aan Pereira-Restrepo uit. De uitverkiezing tot medewerker van de maand is gekoppeld aan een aantal kernwaarden: dienstverlening, communicatie, eerlijkheid, discipline en verantwoordelijkheid ten aanzien van het werk. Medewerkers dragen iemand van de eigen afdeling voor op basis van deze kernwaarden.

Dieven stelen paardenstaarten

Een manege in het Noorse Spydeberg heeft bezoek gehad van inbrekers. Die hebben niet alleen spullen meegenomen, maar ook de paarden bestolen.

Vijf paarden zijn na het ongewenste bezoek hun staart kwijt. "Die zijn afgeknipt", zegt medewerker Hans Marius Schie tegen Verdens Gang. "Het is gewoon dierenmishandeling." Dat er voor zeker 12.500 euro aan spullen is gestolen, is balen volgens Schie, maar met de dierenbeulen is hij nog niet klaar. "Zoiets doe je niet", moppert hij. De man denkt dat de dieven expres de paarden hebben aangepakt om de manege extra schade toe te brengen.

Maren, de dochter van Schie, heeft twee paarden die nu met een afgeknipte

staart rondlopen. Ook zij begrijpt niet wat de dieven heeft beziel. "Ze beseffen helemaal niet wat ze de dieren hebben aangedaan", zegt ze. En wat de dieven met vijf afgeknipte staarten moeten, begrijpt ze al helemaal niet.

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Tina's groove

By Rina Piccolo

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Koppige bever zorgt voor werk

In de gemeente Kitsap in het noordwesten van de VS worden ze helemaal gek van een nogal ijverige bever. Het beest bouwt voortdurend burchten in de buurt van een cruciale dam en het kost de gemeente een godsvermogen om de burchten steeds weg te halen. Sinds augustus zijn drie burchten verwijderd, maar de bever blijft zonder te morren terugkomen om een nieuwe te bouwen. Nu gaan ze hem waarschijnlijk vangen. "Het zijn echt drukke baasjes. De hele dag aan het werk. Ik waardeer de dieren enorm, maar soms kom je op een punt dat je moet ingrijpen voor de veiligheid van anderen", vertelt opzichter Jacques Dean van Kitsap County bij *Komo News*. Hij legt verder uit dat een van de burchten op een gegeven moment 1 meter hoog was en zo'n 12 meter in doorsnee was. De dam gaat er

niet meteen helemaal stuk van volgens Dean, maar de reparatiekosten lopen uit de hand. "We hebben nu maar besloten dat we hem gaan vangen. We hebben niets tegen bevers, maar we moeten wel ingrijpen voor de veiligheid van de omgeving, voor de hoge kosten die hij veroorzaakt en omdat het privéterrein is waarop de bever aan het bouwen is." Gezien de koppigheid van de bever kan dat nog wel even gaan duren, maar tot die tijd staan een grote metalen beverklemmen te wachten op de noeste arbeider. Als hij gevangen is, is de kans groot dat hij een spuitje krijgt. "Ze vinden verhuizen nou eenmaal niet zo leuk en ergens anders uitzetten helpt vaak niet omdat ze rustig terugzwemmen naar hun oude stekkie", aldus een woordvoerder van het ministerie van Landbouw.

Atheïsten geloven het vaakst in aliens

Photo: EPA/Wolfram Steinberg

Meer dan de helft van de atheïsten denkt dat buitenaards leven bestaat. Astronoom David Weintraub kwam erachter dat de religie die wordt aangehangen voor een groot deel bepaalt of je in aliens gelooft. Uit onderzoek van Weintraub blijkt dat 55 procent van de atheïsten denkt dat we niet alleen zijn in het heelal. Zij zijn daarmee de groep die procentueel de meeste mensen telt die in aliens geloven. Moslims staan op nummer twee. 44 procent van hen denkt dat er buitenaards leven is. Onder joden ligt dit percentage op 37. Dat veel moslims in buitenaards leven geloven komt door een passage in de Koran, waarin staat dat er mogelijk

spirituele wezens leven op andere planeten. Mocht E.T. bestaan, dan denkt Weintraub dat Aziatische religies dit het beste kunnen accepteren. Binnen het hindoeïsme denken sommige mensen namelijk dat mensen kunnen reincarneren in aliens en het boeddhisme gelooft in het bestaan van 'duizenden bewoonde werelden'. Overigens geloven niet alle ondervraagden in marsmannetjes. Onder het begrip buitenaards leven verstaan sommige mensen bijvoorbeeld microscopische beestjes. De bevindingen van Weintraub staan in het boek 'Religious and Extraterrestrial Life', aldus *Daily Mail*.

Euro

In de plus

AMSTERDAM — De Europese aandelenbeurzen lieten vandaag herstel zien van de zware koersverliezen een dag eerder. Een sterke stijging van de winkelverkoppen in de eurozone bood steun aan de handel. Verder kwam een goed cijfer naar buiten over de Amerikaanse arbeidsmarkt.

De AEX-index in Amsterdam noteerde 1,1 procent hoger op 410,72 punten. De MidKap klom 0,5 procent tot 583,34 punten. De beurzen in Londen en Parijs stegen tot 1,2 procent. De beurs in Frankfurt is gesloten.

Grootste stijgers in de AEX waren ASML, KPN en ING met plussen tot 2,8 procent. Gemalto was de enige daler met een verlies van 0,1 procent.

TomTom bereikte het hoogste niveau sinds februari 2011 en ging aan kop in de MidKap met een plus van 6,7 procent. Het navigatiebedrijf sloot een overeenkomst met de Duitse autobouwer Daimler voor de levering van navigatiesystemen voor Smarts. De euro was 1,2628 dollar waard, tegen 1,2668 dollar bij het slot van de Europese aandelenbeurzen op donderdag. Een vat Amerikaanse olie werd 0,1 procent goedkoper op 90,95 dollar. Brent zakte 0,8 procent tot 92,63 dollar per vat.

Wall Street

Winst

NEW YORK — De beurzen in New York zijn vandaag op de laatste handelsdag van de week in de plus gepend. Beleggers verwerkten een positief rapport over de Amerikaanse arbeidsmarkt.

De Dow-Jonesindex noteerde kort na aanvang 0,5 procent hoger op 16.880 punten en de S&P 500 steeg 0,5 procent naar 1956 punten. De Nasdaq won 0,6 procent tot 4456 punten. Uit het rapport bleek dat de werkgelegenheid in september sterk is gegroeid in vergelijking met een maand eerder. Per saldo kwamen er vorige maand 248.000 banen bij in 's werelds grootste economie, exclusief de landbouwsector, tegen een herziene banengroei van 180.000 in augustus. Economen rekenden op 215.000 nieuwe banen. Daarnaast daalde de werkloosheid in de Verenigde Staten onverwachts naar 5,9 procent waarmee die op het laagste niveau sinds jaren uitkomt.

Tokio

Hoger

TOKIO — De aandelenbeurs in Tokio is vandaag licht hoger gesloten. Beleggers gingen op zoek naar koopjes na drie verliesdagen op rij. Een afnemende groei van de Chinese dienstensector, de protesten in Hongkong en de zware koersverliezen in Europa zorgden daarbij voor enige terughoudendheid. De Nikkei eindigde 0,3 procent in de plus op 15.708,65 punten. Fast Retailing klom 2,8 procent. De Japanse eigenaar van kledingketen Uniqlo profiteerde in september van het koude weer in Japan en zag de verkopen met 20 procent toenemen.

Elders in het Verre Oosten lieten de beurzen ook een hoger beeld zien. In Hongkong, waar beleggers terugkeerden na een korte vakantie, steeg de Hang Seng-index 0,7 procent. De bestuurder van Hongkong, Leung Chun-ying, liet weten niet af te treden. Hij wil wel praten met de demonstranten die actievoeren tegen zijn bewind. De All Ordinaries in Sydney won 0,4 procent. De markten in Zuid-Korea, India en China waren gesloten.

Extra omzet easyJet door staking Air France

Foto: AFP

Luchtvaartmaatschappij easyJet genereert extra omzet door staking piloten

LUTON — De staking van piloten bij Air France in september, die twee weken duurde, heeft prijsvechter easyJet waarschijnlijk 5 miljoen pond (ruim 11 miljoen gulden) aan extra omzet opgeleverd. Dat meldde het bedrijf vandaag in een tussentijds handelsbericht.

De luchtvaartmaatschappij verhoogde mede daardoor de verwachting voor de winst voor belasting voor dit jaar en rekent nu op een resul-

taat tussen 575 miljoen en 580 miljoen pond. Dat was eerder nog 545 miljoen tot 570 miljoen pond. De nieuwe prognose is hoger dan de

doorsnee-verwachting van marktvoorsers, die rekenden op zo'n 572 miljoen pond. Het boekjaar van easyJet eindigde op 30 september. Op 4 november staat de presentatie van de jaarcijfers op de rol. Bestuursvoorzitter Carolyn McCall sprak in een toelichting van een 'sterk jaareinde'. De luchtvaartmaatschappij

profiteerde in de laatste zes maanden tot september naar eigen zeggen ook van lagere brandstofkosten en positieve wisselkoerseffecten. In september vervoerde easyJet ruim 6,1 miljoen passagiers, tegen iets meer dan 5,7 miljoen passagiers een jaar geleden. Daarbij bedroeg de bezettingsgraad 92,2 procent.

Melkboete voor Nederland

BRUSSEL — Nederland moet flink in de buidel tasten omdat het de Europese afspraken over melkproductie heeft geschonden. Nederland produceerde in de meetperiode 2013/2014 te veel melk en moet ruim 132 miljoen euro betalen voor de overschrijding van de zogeheten melkquota.

Brussel legde vandaag boetes op aan acht EU-landen van in totaal 409 miljoen euro. Ook Duitsland, Polen, Denemarken, Oostenrijk, Ierland, Cyprus en Luxemburg hebben zich niet gehouden aan de afspraken. Duitsland krijgt de hoogste

melkboete van ruim 163 miljoen euro. Het ministerie van Economische Zaken benadrukt in een reactie dat de melkboete niet door de Nederlandse belastingbetaler wordt betaald. Boeren die de quota overschreden hebben, krijgen de re-

kening gepresenteerd. De woordvoerder van staatssecretaris Sharon Dijksma (Landbouw) wijst erop dat het niet verboden is om de melkquota te overschrijden, maar dat er dan wel een heffing wordt gerekend voor de te veel geproduceerde melk. Het is aan boeren zelf om in te schatten of de hogere productie en hogere inkomsten opwegen tegen het betalen van die heffing. De acht landen overschre-

den hun nationale quota met in totaal 1,45 miljoen ton. Ondanks het feit dat deze landen meer melk produceerden, bleef in heel Europa de totale productie 4,6 procent onder de afgesproken hoeveelheden. Nederland kreeg nog een boete opgelegd voor het niet nakomen van de afspraken over directe verkoop. De boete bedroeg 918.000 euro. De quotaregeling eindigt in 2015.

Vestia moet Credit Suisse betalen

LONDEN — Credit Suisse heeft in Londen een rechtszaak gewonnen tegen woningcorporatie Vestia over derivatencontracten. De Zwitserse bank heeft recht op een schadevergoeding, bepaalde rechter Andrew Smith. Het schadebedrag moet in een aparte procedure worden vastgesteld. Vestia liet vandaag weten in hoger beroep te gaan.

Credit Suisse had de zaak aangespannen omdat ze niet wilde meedoen met een voorstel van Vestia om de deri-

vatenportefeuille bij alle betrokken banken af te kopen. De Zwitserse bank betoogde 83 miljoen euro tegoed te hebben onder elf derivatencontracten die in 2010 en 2011 waren ondertekend.

Vestia had eerder gezegd niet aansprakelijk te zijn voor het geld omdat diens voormalige penningmeester geen bevoegdheid had om te handelen in derivaten. Die veroorzaakten uiteindelijk een verliespost van 2 miljard euro. Het liquiditeitstekort zorgde bijna voor de ondergang van Vestia.

Wereldbank: Economie Oekraïne krimpt sterker

KIEV — De economie van Oekraïne zal dit jaar sterker krimpen dan eerder gedacht als gevolg van het aanhoudende geweld in het oosten van het land. Dat liet de belangrijkste vertegenwoordiger van de Wereldbank in Oekraïne gisteren weten.

Volgens de Wereldbank zal de economie dit jaar met 8 procent krimpen, terwijl eerder werd gerekend op een neergang met 5 procent. Voor 2015 voorspelt de Wereld-

bank nu een neergang met 1 procent. Eerder werd nog een groei verwacht met 2,5 procent. Het oosten van Oekraïne levert met zijn industrie en landbouw een belangrijke bijdrage aan de economie van het land, het geweld heeft de bedrijvigheid hard geraakt. De Oekraïense regering houdt rekening met een krimp van 6 procent dit jaar. Het Internationaal Monetair Fonds (IMF) denkt dat de Oekraïense economie met 6,5 procent in omvang zal afnemen in 2014.

Brussel: Geen bewijs internetkartel

BRUSSEL — De Europese Commissie heeft geen bewijs gevonden van verkeerde praktijken van Europese telecombedrijven bij het aanbieden van internetaansluitingen. Brussel kondigde vandaag aan het onderzoek naar verboden prijsafspraken te sluiten.

Brussel deed in 2013 invallen bij een aantal telecomreuzen. Er waren toen

vermoedens dat sommige bedrijven EU-regels braken en misbruik maakten van een dominante marktpositie. Destijds kregen onder meer Deutsche Telekom, het Franse Orange en het Spaanse Telefónica inspecteurs op bezoek. KPN werd niet onderzocht.

Ondanks het feit dat het onderzoek wordt gesloten, benadrukte Brussel dat het de sector scherp in de gaten blijft houden.

Brussel akkoord met fusie Fyffes en Chiquita

BRUSSEL — De Europese Commissie heeft goedkeuring gegeven aan de fusie van de Amerikaanse fruitproducent Chiquita Brands International, bekend van het bananenmerk, met de Ierse branchegenoot Fyffes om 's werelds grootste bananenbedrijf te vormen. Dat maakte de commissie vandaag bekend.

Volgens de commissie leidt de fusie niet tot problemen bij de concurrentie op de bana-

nenmarkt in Europa, omdat er ruim voldoende andere leveranciers van bananen overblijven. De commissie stelt wel als voorwaarde dat Fyffes een bepaalde overeenkomst met containervervoerder Maersk ongedaan maakt. Chiquita en Fyffes kondigden in maart aan te willen fuseren. De twee bedrijven verkopen samen jaarlijks 180 miljoen dozen bananen. Naast bananen leveren Chiquita en Fyffes ook andere soorten vers fruit en voorverpakte salades.

Centralebankpresident Argentinië weg

BUENOS AIRES — De president van de centrale bank van Argentinië heeft zijn ontslag ingediend na onenigheid met de regering over het economisch beleid en kritiek op de centrale bank.

De nu ex-centralebankpresident Juan Carlos Fabrega kwam in aanvaring met de regering over de hoge uitgaven om de economische groei te stimuleren. Hij kwam in

november vorig jaar aan het hoofd te staan van de Argentijnse centrale bank. De Argentijnse president Cristina Fernández de Kirchner uitte deze week nog kritiek op de centrale bank omdat die vertrouwelijke informatie zou hebben gelekt.

Kirchner heeft Alejandro Vanoli voorgedragen als opvolger van Fabrega. Vanoli is nu nog het hoofd van de financiële toezichthouder van Argentinië.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	PREV.	3-Oct		PREV.	3-Oct		
DOW JONES	16801.05	16933.79	AEX	406.22	411.19		
S&P 500 INDEX	1946.17	1962.38	AECON NV	6.36	6.48		
NASDAQ	4430.20	4472.78	AKZO NV	12.42	12.47		
AMAZON.COM INC	318.41	323.41	AKZO NOBEL	51.15	51.27		
APPLE INC	99.90	99.46	ASML HOLDING NV	75.80	79.10		
BAIDU INC-SP ADR	214.80	217.51	CORIO NV	37.49	37.57		
BERKSHIRE HATH-B	137.64	139.28	DSM (KONIN)	47.78	48.14		
CITIGROUP INC	51.25	52.13	HAL TRUST	121.11	121.59		
COCA-COLA CO	42.66	42.89	HEINEKEN NV	57.72	58.17		
WALT DISNEY CO	86.79	88.27	ING GROEP NV	11.01	11.28		
3D SYSTEMS CORP	43.71	44.15	ROYAL INTECH NV	0.38	0.37		
EBAY INC	54.86	54.60	KPN (KONIN) NV	2.42	2.49		
FACEBOOK INC-A	77.08	77.38	KONINKLIJKE PHIL	24.05	24.37		
GENERAL ELECTRIC	25.12	25.25	REED ELZ SEVIER	17.52	17.78		
GOOGLE INC-A	580.88	586.53	ROYAL DUTCH S&A	28.08	29.26		
HEWLETT-PACKARD	34.51	34.94	TOMTOM	6.26	6.62		
HOME DEPOT INC	92.24	93.03	TOTAL SA	48.19	48.51		
INTEL CORP	33.52	33.79	UNILEVER NV-CVA	30.56	30.77		
JOHNSON&JOHNSON	103.85	104.38	W.P. STEWART HOL	300.59	298.64		
LINKEDIN CORP-A	207.00	211.98	SCOTIABANK FUNDS	PREV.	2-Jan		
MICROSOFT CORP	45.76	45.79	MONEY MARKET	13.0635	13.0635		
PROCTER & GAMBLE	83.05	83.83	US DOLLAR BOND	2.6148	2.6099		
ROYAL DUTCH-ADR	74.29	73.33	GLOBAL GROWTH	2.4068	2.4107		
STARBUCKS CORP	74.45	75.46	US GROWTH	11.3664	11.3687		
TWITTER INC	51.85	53.92	CANADIAN GROWTH	3.2224	3.2207		
WAL-MART STORES	76.23	77.18	FUNDS	PREV.	2-Jan		
WHOLE FOODS MKT	37.53	38.17	BGF CONT EUR FLEX	21.86	21.83		
ETFs	PREV.	3-Oct	BGF EMKT BOND	15.41	15.43		
ALERIAN MLP - AMLP	19.04	19.03	BGF FIX INC GBL OP	13.15	13.15		
ISH GBL HY BD - GHYG	51.82	51.85	BGF GBL ALLOCATION	50.13	49.76		
ISH IBOXX HY BD - HYG	91.84	92.34	BGF USD CORE BOND	16.82	16.87		
ISH SELECT DIV - DIVY	73.16	73.50	TEMPLETON GBL BND	24.42	24.45		
ISH MSCI EMKT - EEM	40.93	41.05	TEMPLETON ASIAN SM	42.23	42.14		
ISH MSCI PAC - EPP	46.13	46.10	CURRENCIES	PREV.	3-Oct		
ISH RUSSELL - IHW	115.36	116.37	YENUSD	108.240	109.700		
ISH S&P 500 - SPY	105.22	106.20	EURUSD	1.268	1.252		
ISH EUROPE - IEV	44.01	43.75	CANUSD	1.115	1.126		
POWERSH-QQQ	97.21	98.08	GBPUUSD	1.615	1.597		
POWERSHARES DB C	23.05	22.78	COMMODITIES	PREV.	3-Oct		
SPDR S&P INT DIV-DWX	45.38	45.18	OIL WTI	91.01	89.62		
SPDR S&P MID 400	246.52	248.41	GOLD	1214.52	1194.80		
SPDR S&P 600 SMA	97.57	98.62	SILVER	17.11	16.93		
VANGUARD REIT - VNQ	71.79	72.32	WHEAT	585.50	484.00		
WSDOTR JAP H EQ-DXJ	49.97	51.05	GBPUUSD	1.615	1.597		

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center, Schottegaweg (Oost) 2/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@meb-bank.com, website: www.meb-bank.com/pbis

Chaotische taferelen in straten van Hongkong

HONGKONG — Tegenstanders van de demonstraties in Hongkong zijn vandaag de straat opgegaan in een poging een einde te maken aan de acties. In het winkeldistrict van Hongkong ontstonden chaotische taferelen toen vechtpartijen uitbraken tussen de pro-democratiebetogers en groepen die de Chinese regering in Peking steunen. Tientallen agenten moesten de vechtende partijen uit elkaar houden. Verscheidene mensen zouden gewond zijn geraakt.

Studenten en andere activisten protesteren om volledige democratie te eisen in Hongkong. Ze willen niet dat Peking bepaalt welke kandidaten kunnen meedoen aan de verkiezingen om het leiderschap in de voormalige Britse kroonkolonie.

Aanhangers van Peking probeerden vanochtend voorraadtenten van de demonstranten omver te halen en barricades te verwijderen. Volgens ooggetuigen ging het om enkele duizenden tegenstanders, velen van hen van middelbare leeftijd. Ze scandeerden ‘ga naar huis’. De politie had de grootste moeite de orde te bewaren en legde een cordon rond de demonstranten om te voorkomen dat de twee groepen massaal met elkaar op de vuist zouden gaan.

De demonstranten, veelal studenten, dreigen het overleg met de regering af te blazen als ze niet met rust worden gelaten, zo verklaarden ze.

Wie zit achter onrust in Hongkong?

Li Fei: Vice-secretaris-generaal Volkscongres	Leung Chun-ying: Stadsbestuurder Hongkong	Benny Tai: Leider van beweging Bezet Central
CHINESE REGERING - Nationale Volkscongres, wetgever van Basic Law – de grondwet waaronder Hongkong wordt bestuurd – stelt dat volgende leider in 2017 zou kunnen worden verkozen met algemeen kiesrecht - Volkscongres oordeelde dat er niet meer dan drie kandidaten kunnen zijn – geselecteerd door commissie van 1200 meest pro-Pekingleden	BESTUUR HONGKONG - Leiders van stad achter verkiezingsplannen van Peking en noemen protesten illegaal, de onrust heeft regering in een moeilijke positie gebracht tussen ontevreden burgers en China - Stadsbestuur heeft verkiezingsplannen Peking nog niet besproken en wat formuleren vertegenwoordigers Hongkong akkoord gaan	DEMONSTRANTEN - Pro-democratiebeweging Bezet Central met Liefde en Vrede, heeft niet-gewelddadige campagne gestart voor democratische verkiezingen die voldoen aan internationale normen - Tienduizenden aanhangers van Bezet Central en studenten blokkeren straten en hebben zakendistrict Central afgesloten

CHINA
HONG KONG
Eiland Hongkong
10 km
Bron: South China Morning Post
Foto's: Getty Images
© GRAPHIC NEWS

OM: Jihadisten terroristische organisatie

DEN HAAG — Vijf vermoedelijke jihadisten worden nu ook verdacht van deelname aan een terroristische organisatie. Dat is een verzwarende van hun verdenking. Het gaat om vier mannen die nog vastzitten en een 21-jarige man die dinsdag is aangehouden en vandaag wordt voorgeleid aan de onderzoeksrechter, meldt het Openbaar Ministerie.

Sommigen werden al verdacht het plaatsen van opruiende teksten op sociale media. Anderen van het ronstelen van mensen voor de gewapende strijd in Syrië.

Volgens justitie vormden de verdachten een samenwerkingsverband en was er sprake van een rolverdeling. Doel was het plegen van ter-

roristische misdrijven door te gaan strijden in Syrië of Irak. Er zijn geen aanwijzingen dat de groep aanslagen in Nederland wilde plegen.

Onder deze verdachten is 'onselaar' Oussama C. Hij verscheen maandag voor de rechtbank in Den Haag, waar zijn voorarrest werd verlengd. C. wordt ervan verdacht dat hij zeker vijf jonge moslims heeft geworven die ook daadwerkelijk naar Syrië zijn afgereisd.

C. heeft ze geronseld met behulp van flyers, gesprekken en preken op straat. Verder gaf hij lezingen en verspreidde hij zijn visie via sociale media, aldus het OM. Ook zou hij contact met het vijftal hebben gehouden toen zij op weg waren naar Syrië en toen ze daar eenmaal wa-

ren. Deze jonge mannen zijn tussen de 20 en 24 jaar oud.

Zijn advocaat Michiel Pestman vindt de verzwarende van de verdenking vreemd. "Er is niets nieuws aan bewijs bijgekomen", zegt hij in een reactie. "Volgens mij is het OM bang dat het anders niet tot een veroordeling komt."

Het onderzoek van de politie in Den Haag bestond onder meer uit een team van opsporingsdeskundigen, wijkagenten en intelligence. Zo ontstond een goede informatiepositie, zegt het OM. "De wijkagenten hebben goede contacten met buurtbewoners, zien jongeren opgroeien en weten vaak ook wanneer iemand dreigt te radicaliseren. Op internet kon het onderzoeksteam steeds

snel inspelen als dit nodig was, bijvoorbeeld wanneer iemand naar Syrië dreigde af te reizen."

Onderzoek ongeluk Haaksbergen nog niet klaar

Een monstertruck reed tijdens een demonstratie in Haaksbergen op 28 september het publiek in. Hierbij zijn 3 mensen overleden en tientallen anderen gewond geraakt.

HAAKSBERGEN — Het onderzoek naar het fatale ongeluk met een monstertruck in Haaksbergen is niet op korte termijn klaar. De politie is er ook niet zeker van of er volgende week iets te zeggen valt over de oorzaak van het ongeluk en hoe het kon gebeuren, zei een woordvoerder vandaag.

Meteen na het ongeluk zeiden sommige toeschouwers al dat het leek alsof er vloeistof uit de stunttruck was gelekt toen het gevaarte aan de fataal verlopen stunt begon. De politie kon daar vandaag nog niets over zeggen.

‘Stormloop op Nederlandse ambassade Nairobi’

NAIROBI — Circa 140 Keniaanse parlementsleden hebben bij de Nederlandse ambassade in de hoofdstad Nairobi een visum aangevraagd. Ze willen komende week met president Uhuru Kenyatta mee naar het Internationaal Strafhof (ICC) Den Haag.

De stormloop op de Nederlandse ambassade wordt volgens een parlementslied snel verwerkt. Zij zei vanochtend tegen Keniaanse media dat al 94 parlementariërs een visum hebben gekregen. Ze willen hun steun aan de president betuigen door op eigen kosten mee te reizen. Woensdag moet Kenyatta, die in april vorig jaar president werd, voor het ICC

verschijnen. Het ICC beschuldigt hem ervan na de presidentsverkiezingen van 2007 voor politieke doeleinden etnisch geweld te hebben georganiseerd.

De Keniaanse president heeft nog niet bevestigd dat hij op de zitting verschijnt, maar Keniaanse media leiden uit de run op visa voor Nederland af, dat de presi-

dent heeft besloten te gaan. Capital News suggereert zelfs dat enkele Afrikaanse ambtenaren van Kenyatta uit solidariteit ook naar Den Haag komen. Op de voorbereidende zitting moet woensdag de bewijsvoering ter sprake komen. Het proces had eigenlijk 7 oktober moeten beginnen, maar de aanklagers staan met lege handen. De zaak stort in zonder deugdelijk bewijs tegen Kenyatta. De aanklagers stellen dat ze hun zaak niet rond krijgen door sabotages van de regering van Kenia.

VN-militairen bij Gao in Mali gedood

DAKAR — Negen vredesmilitairen van de VN-missie in Mali zijn vandaag omgekomen toen hun konvooi door zwaarbewapende mannen op motoren onder vuur werd genomen ten zuidoosten van Gao. Daar zijn enkele honderden Nederlandse militairen van de VN-missie Minusma gelegerd.

De vredesmilitairen kwamen uit Niger, aldus een woordvoerder van de VN-missie. De aanslag is gepleegd tussen de oostelijke plaatsen Menaka en Ansongo. Het is voor het eerst dat er bij een aanslag in één keer zoveel vredesmilitairen van de hui-

dige missie worden gedood. De Verenigde Naties hebben vliegtuigen gestuurd naar het gebied waar de vredesmilitairen zijn omgebracht.

Het merendeel van de ongeveer 450 Nederlandse militairen in Mali zit in Gao. De

Vaak naaktfoto's leerling in omloop op school

HILVERSUM — Op iets meer dan de helft van de middelbare scholen worden seksfilmpjes en naaktfoto's van leerlingen rondgestuurd. Bij niet-middelbare scholieren gebeurt het minder (40 procent). Dat blijkt uit onderzoek van het EenVandaag Jongerenpanel. Aan de enquête deden 1500 jongeren van 12 tot en met 24 jaar mee, onder wie ruim 500 middelbare scholieren.

Vaak gaat het om selfies die gemaakt zijn met smartphones. Ruim een op de zes jongeren heeft wel eens een naaktfoto of seksfilmpje van zichzelf gemaakt. Jongens en meisjes maken ongeveer evenveel naaktselgies. Maar van meiden lekken de meeste filmpjes uit. Twee derde

van meisjes die zo'n filmpje of foto maken, delen deze met hun vriendje. Vaak verspreiden ze die weer verder als het uit is, blijkt uit het onderzoek.

Jongeren maken de selfies meestal op eigen initiatief, maar ook als anderen daar-

om vragen. Een derde van de meisjes is wel eens gevraagd om een naaktfoto of -filmpje te maken.

De VO-raad, die de belangen van scholen in het voortgezet onderwijs behartigt, weet dat het onderwerp van privacy op internet speelt op scholen. "Dit blijft aandacht nodig hebben, want de technische ontwikkelingen gaan erg snel. Kijk naar de apps die het mogelijk maken om anoniem berichten te versturen, zoals een pest-app. Bewustwording van de leerlingen is belangrijk", reageerde de woordvoerder.

Vrachtschip gezonken na aanvaring

NIUW-VOSSEMEER — Op het Schelde-Rijnkanaal is gisteravond bij Nieuw-Vossemeer, niet ver van Bergen op Zoom, een binnenvaartschip met zout gezonken nadat het was overvaren door een groot passagiersschip. Dat heeft de Veiligheidsregio Zeeland laten weten. Er zijn geen gewonden gevallen.

De twee mensen op het vrachtschip kwamen wel in het water terecht, maar konden aan boord komen van het passagiersschip. Het 80 meter lange binnenvaartschip ligt dwars in het kanaal. Het scheepvaartverkeer is stilgelegd.

Rijkswaterstaat kijkt hoe het schip kan worden geborgen. Een woordvoerder zei aan het begin van de nacht dat nog onduidelijk is op welke manier dat gebeurt en wanneer. Waarschijnlijk wordt daar vandaag in de loop van de dag meer over duidelijk. Het Schelde-Rijnkanaal wordt onder meer gebruikt als vaarroute naar de haven van Antwerpen. Die stad is volgens Rijkswaterstaat nog steeds bereikbaar, alleen moeten boten dan wel omvaren.

De gezonken boot had stuurproblemen, zei een woordvoerder van de veiligheidsregio. Het passagiersschip kon het niet meer ontwijken.

Moeder baby verdacht van doodslag

UTRECHT — De 36-jarige moeder van de baby uit Hilversum die gisteren overleed, wordt verdacht van doodslag op haar kind. De onderzoeksrechter beslist vandaag of de Hilversumse langer vastgehouden gaat worden.

Woensdag vond de politie na een melding het drie maanden oude jongetje en zijn moeder op de stoep voor een bovenwoning aan de Boomborglaan in Hilversum. De twee waren uit een raam gevallen, maar hoe dat is gebeurd moet nog uit onderzoek blijken, aldus het Openbaar Ministerie vandaag. Het kind overleed gisteren aan de gevolgen van zijn verwondingen. Zijn moeder is woensdagavond meteen gearresteerd en ligt nog in het ziekenhuis. Volgens de politie was de vader van het kind op het moment van de gebeurtenis niet thuis.

Belgische aanhangers misdragen zich in Kuip

Feyenoord krabbelt ook in Europa op

Foto: AFP

Verdediger Sven van Beek was gisteren belangrijk voor het winnende Feyenoord.

ROTTERDAM — Feyenoord heeft gisteravond in De Kuip een passend vervolg gegeven aan de klinkende zege in het afgelopen weekeinde bij Go Ahead Eagles (0-4). De oprabbelende ploeg van trainer Fred Rutten won in de tweede groepswedstrijd verdient van Standard Luik: 2-1. Daardoor zijn de Rotterdammers, die openden met een nederlaag in en tegen Sevilla (2-0), nog volop in de race voor overwintering in de Europa League. PSV verliest diep in de blessuretijd van Dinamo Moskou (1-0) en blijft daarom na twee speelronden staan op 3 punten.

Het duel begon in een grimme sfeer in de niet uitverkochte Kuip. Zo'n 10 minuten voor de aftrap braken tientallen Belgische aanhangers in het uitvak door een afrastering heen. Dankzij een interventie van de Mobiele Eenheid konden de agressieve supporters

van Standard Luik worden teruggedrongen naar hun eigen tribune, waardoor de wedstrijd toch nog op tijd kon beginnen. Feyenoord, in dezelfde opstelling als afgelopen zaterdag in Deventer, had in de eerste helft moeite om door het hechte verdedigingsblok van Standard

Luik te breken. De thuisploeg hanteerde een te laag baltempo en te vaak ook werd gekozen voor een pass in de breedte of naar achteren. Alleen als de dynamische middenvelder Jens Toornstra en de snelle Elvis Manu in het spel werden betrokken, ontstond het nodige gevaar voor het Belgische doel. In de 26e minuut kwam de Japanse doelman Eiji Kawashima op miraculeuze wijze de openings-treffer. De 36-voudige international keerde eerst een zwabberend afstandsschot van Jordy Clasie waarna hij ook de rebound van Manu uit zijn doel ranselde. In de 40e minuut kopte de ge-

dreven Manu de bal net voorlangs uit een voorzet van Miquel Nelom. Kort daarvoor kreeg het Luikse vreemdelingenlegioen de beste kans. Doelman Kenneth Vermeer redde bekwaam op een lobje van Jeff Louis uit Haïti. Kort na de rust kwam Feyenoord dankzij doelman Kawashima een voorsprong. De Aziat taxeerde een verre ingooi van Nelom verkeerd, waardoor hij niet meer bij de doorkopbal van verdediger Sven van Beek kon, 1-0. Feyenoord verzuimde daarna door te drukken, kwam niet in gevaar, maar moest toch in de 65e minuut de gelijkmaker toestaan. Van

Blessure Halep, Ivanovic naar laatste vier

PEKING — De Roemeense tennisster Simona Halep heeft zich gisteren met een heupblessure afgemeld bij het toernooi in Peking. De nummer 2 van de plaatsingslijst bereikte ten koste van de Duitse Andrea Petkovic nog wel de kwartfinales, maar na die partij van ruim 2,5 uur besloot Halep zich terug te trekken.

De Servische Ana Ivanovic, die de volgende opponente van de Roemeense zou zijn, is nu al zeker van een plek in

de halve finales. De Tsjechische tennisster Petra Kvitova kreeg donderdag ook al een vrije doortocht naar de kwart-

finales. Haar Amerikaanse tegenstandster Venus Williams meldde zich ziek. Haar zus Serena moest vorige week ook opgeven in Wuhan, omdat ze zich niet goed voelde. Ditmaal ging het beter in de Chinese hoofdstad, al had de Amerikaanse favoriete drie sets nodig om Lucie Safarova te bedwingen.

Williams won de eerste set met 6-1 om de volgende met dezelfde cijfers aan de Tsjechische te laten. In de derde set (6-2) overtuigde de nummer 1 van de wereldranglijst weer. In de kwartfinale staat ze vrijdag tegenover de Australische Samantha Stosur. Deze was te sterk voor de Française Alizé Cornet: 6-4, 6-2.

‘Betrapte’ Van der Plaetsen heeft kanker

BRUSSEL — De Belgische meerkamper Thomas Van der Plaetsen kampt met teelbalkanker.

Dat verklaart meteen waarom onlangs bij de nummer 3 van het EK indoor tijdens een dopingcontrole sporen

waren aangetroffen van het zwangerschapshormoon HCG. Het leverde Van der Plaetsen woensdag een voorlopige schorsing op.

De 23-jarige Belg werd aanvankelijk als dopingzondaar neergezet, maar na onderzoek door de dok-

ter bleek dat zijn afwijkende dopingtest een heel andere oorzaak heeft. “Er is een tumor gevonden in mijn teelbal”, zo maakte Van der Plaetsen gisteren op een persconferentie bekend. De meerkamper gaat vrijdag al onder het mes.

Aston Villa moet Vlaar nog missen

BIRMINGHAM — Aston Villa moet het morgen zonder Ron Vlaar opnemen tegen Manchester City. De Nederlandse aanvoerder van de club uit de Premier League kampt nog altijd met een kuitblessure, eind augustus opgelopen in de wedstrijd tegen Hull City.

Vlaar miste daardoor de competitieduels met Liverpool, Arsenal en Chelsea. Twee van die drie wedstrijden verloor de ploeg uit Birmingham. Vlaar ontbrak ook tijdens de door Oranje verloren interlands tegen Italië (2-0) en Tsjechië (2-1). Manager Paul Lambert liet donderdag weten dat de robuuste verdediger weliswaar bijna hersteld is, maar dat de confrontatie met Manchester City te vroeg komt. Vlaar mist dus ook de EK-kwalificatieduels van het Nederlands elftal tegen Kazachstan en IJsland. “Hopelijk is hij na de interlandperiode weer inzetbaar”, zei Lambert.

Verdienstelijk debuut Max Verstappen

SUZUKA — Max Verstappen heeft vandaag een verdienstelijk debuut gemaakt als jongste coureur ooit in de Formule 1. De net zeventienjarige Limburger zette in de eerste vrije training voor de Grote Prijs van Japan de twaalfde tijd neer: 1.38,157. Hij was ruim 2,6 seconden langzamer dan de snelste man op het circuit van Suzuka, de Duitser Nico Rosberg (1.35,461). Verstappen gaf maar 0,4 seconde toe op regerend wereldkampioen Se-

bastian Vettel en deed nauwelijks onder voor zijn Russische teamgenoot Daniil Kviat. De zoon van voormalig Formule 1-coureur Jos Verstappen zijn kunsten vertonen in der zijn bolide van Toro Rosso aan de kant te zetten. Op een brommertje kreeg hij een lift naar de garagebox van zijn team, waar hij vervolgens een gulle lach toonde.

Met nummer 38 was Verstappen vandaag een van de eerste coureurs die de auto de baan opreed. Na twee rondjes constateerde de jongeling een probleem met de versnelling en keerde hij terug in de garage. Toen dat euvel was verholpen, kon Verstappen zijn kunsten vertonen in de geklokte rondetijden. Hij stuurde de bolide op het oog comfortabel over het lastige circuit, nam zichtbaar geen risico en slaagde er toch in een behoorlijke snelheid te halen.

Koreaanse ploeg wel. De eindstrijd tegen China werd met 1-0 gewonnen door een treffer van Kim Dae in het derde kwart. Dat betekende ook een olympisch startbewijs.

Theo Bos bij EK terug op de baan

NIEUWEGEIN — Theo Bos keert weer even terug op de baan. De vijfvoudige wereldkampioen, die sinds 2009 op de weg rijdt, doet over twee weken mee aan de EK baanwielrennen op het Franse eiland Guadeloupe. Bos komt daar in actie bij de ploegachtervolging, samen met Wim Stroetinga, Tim Veldt, Dion Beukeboom en Roy Eefting.

“Ik heb de laatste maanden met de ploeg meegetraind, het is een gaaf onderdeel”, zei Bos gisteren. “Prachtig als het goed loopt, maar ook een vreselijke discipline als je kapotgaat. Ik merkte meteen dat het ook iets deed met mijn snelheid op de weg. Na de eerste trainingen op de baan begon ik weer massasprints te winnen.” De 31-jarige sprinter verhuist na dit jaar van Belkin naar de Zuid-Afrikaanse ploeg

MTN-Qhubeka. Bos boekte als wegrenner tot dusver 36 overwinningen, met dit jaar onder meer ritwinst in de Ronde van Polen en de Ronde van Alberta. De sprinter was vooral succesvol in kleinere (ritten-)koersen, maar bereikte zijn doel – winnen in een grote ronde – nog niet. Bos, drieboudig wereldkampioen sprint op de baan, wacht nog altijd op zijn debuut in de Ronde van Frankrijk. Tijdens het EK pakt de wielrenner uit Hierden zijn oude liefde weer even op. De andere Nederlandse deelnemers zijn Matthijs Büchli (teamsprint, keirin), Nils van 't Hoenderdaal (teamsprint, sprint), Hugo Haak (teamsprint), Elis Ligtlee (teamsprint, keirin, sprint), Shanne Braspenninx (teamsprint, keirin, sprint) en Kirsten Wild (omnium). Veldt rijdt naast de ploegachtervolging ook het omnium.

Wielerbond: Boogerd kan aan de slag met ploeg

WOERDEN — Michael Boogerd hoeft niet te vrezen dat hij volgende seizoen niet aan de slag kan als ploegleider van de nieuwe formatie Roompot-Orange Cycling. “Als het noodzakelijk is, zal de KNWU hem een tijdelijke licentie verstrekken om te starten als ploegleider”, zei directeur Huib Kloosterhuis van de wielerbond KNWU gisteren.

Boogerd heeft al anderhalf jaar geleden zijn verhaal verteld. Die zaak is voor ons nu afgesloten. We willen vooruitkijken, dus als het nodig is krijgt hij van ons een licentie.” De Nederlandse Dopingautoriteit maakte donderdag een feitenrelaas openbaar, waaruit naar voren komt dat de Belgische wielerbond in juni 2013 al wist bevoegd te zijn om de Nederlandse renner eventueel te vervolgen. Begin van die maand was er contact tussen directeur Herman Ram en de Belgische bondsprocureur Jaak Fransen, waarin Ram liet weten dat de Dopingautoriteit het dossier van Boogerd zou overdragen aan de internationale bond UCI. Fransen meldde op zijn beurt dat hij wist dat Boogerd de laatste acht jaar van zijn professionele loopbaan op een Belgische licentie had gefietst.

De Belgische wielerbond is alsnog met een onderzoek gestart naar aanleiding van de dopingbiecht van de in België woonachtige Boogerd in maart 2013. Hij zou alsnog kunnen worden geschorst. Kloosterhuis: “We hebben de Belgen al een paar keer gevraagd hoe het zit, maar daar kwam nooit een reactie op en nu ineens komen ze alsnog met een onderzoek. Maar

Turners zonder grote fouten

Foto: AFP

Epke Zonderland in actie tijdens het wereldkampioenschap turnen in het Chinese Nanning.

NANNING — De Nederlandse turners hebben vandaag bij de WK in het Chinese Nanning in de kwalificaties een score van 335,051 behaald. Die rondgang zonder grote fouten is normaal gesproken ruim voldoende voor een plaats bij de beste 24 landen, waarmee de eerste schifting richting Olympische Spelen van Rio 2016 zou zijn overleefd.

Individueel voldeed Epke Zonderland ruimschoots aan de verwachtingen met een score aan de rekstok van 15,600. Daarmee is de titelverdediger nadat drie van in totaal tien startgroepen zijn geweest vervut de beste op dat onderdeel. Voor een plek in de toetsfinale is een plaats bij de beste acht (maximaal twee turners per land) nodig. Op brug staat Zonderland met een score van 15,083 voorlopig vier-

de op een zogenoemde geschoonde lijst. Pas morgenmiddag zijn alle turners in actie gekomen en zijn de consequenties van het Nederlandse optreden duidelijk. Nadat veertien landenteams aan de beurt zijn geweest staat Nederland vijfde. De Chinese mannen maakten voor eigen publiek indruk met een teamscore van 362,698. Nederlands miste in Nanning zijn beste allrounder

Bart Deurloo wegens een blessure. Omdat vooraf het meedoen van Boudewijn de Vries vanwege enkelklachten onzeker was, besloot de wegens ziekte in Nanning afwezige bondscoach Mitch Fenner eerder al Yuri van Gelder te vervangen door Anthony van Assche. De Zeeuw kan op meer toestellen uit de voeten dan de ringenspecialist. De Vries bleek uiteindelijk fit genoeg om vijf toestellen te turnen. Van Assche en Casimir Schmidt deden een volledige meerkamp waarbij laatstgenoemde tot de hoogste score kwam: 83,673. De andere Nederlanders die in actie kwamen waren Jeffrey Wammes en Michel Bletterman.

Indiase hockeyers geplaatst voor Spelen

INCHEON — Het Indiase mannenteam heeft zich als eerste gekwalificeerd voor het olympisch hockeytoernooi van Rio de Janeiro 2016. India versloeg gisteren in de finale van de Aziatische Spe-

len in Incheon aartsrivaal Pakistan. Dat gebeurde pas in de shoot-out: 4-2.

Na de reguliere speeltijd (4x15 minuten) was de stand 1-1 door doelpunten van Ri-

zwan Mohammad SR (Pakistan) en Kothajit Singh Khadangbam. Het brons was voor gastland Zuid-Korea. Dat ging ten koste van Maleisië: 3-2. In het vrouwen-toernooi zegevierde de Zuid-